www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
("LIBERTY")
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 2-го падолиста 1916. Ч. 132. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, November 2, 1916. No. 132.

„ДАЙТШЛЯНД" ЗНОВА В АМЕРИЦІ.

Нова битва в Галичині на лінії Галич-Бережани.

Румуни втратили в Семигороді поверх 10.000 в полонених і 37 гармат.

ЗА ЧОТИРИ МІСЯЦІ НАСТУПУ У ФРАНЦІЇ АНГЛІЙЦІ ВТРАТИЛИ 414.000 ЛЮДИЙ.

НА МОРИ:

„ДАЙТШЛЯНД" ЗНОВА В АМЕРИЦІ.

НЮ ЛОНДОН, КОНН., 1. падолиста. — **НІМЕЦЬКИЙ ПІДВОДНИЙ КОРАБЕЛЬ „ДАЙТШЛЯНД" ПРИБУВ НИНІ РАНО ДО ПРИСТАНИ В НЮ ЛОНДОН.**

Капітан Кеніг заявив, що виїхав з Бремен дня 10. жовтня і перебув дорогу без ніяких надзвичайних випадків. Ціла залога складаєть ся з 25 людий.

Корабель „Дайтшлянд" привіз великий набір ріжних хемічних матеріялів.

Вже вчера пополудни панував на доках товариства „Форвардінг Ко." великий рух. Пізно вечером відплили з доків 4 скорі моторові лодки на стрічу кораблеви.

Перший раз прибув корабель „Дайтшлянд" до Балтімор, Мд., дня 9. липня.

НІМЕЦЬКА ЛОДКА „U-53" ПОВЕРНУЛА ДО НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН, 1. падолиста. — **Урядовий звіт подає, що німецька підводна лодка „U-53", котра недалеко берегів Злучених Держав затопила кілька кораблів, повернула щасливо до німецької пристани.**

Підводна лодка „U-53" прибула під командою капітана Ганса Розе дня 7. жовтня з німецької пристани Вільгельмсгавен до Нюпорт, Р. Ай. По тригодиннім перебуваню в пристани лодка відплила. Сейчас слідуючого дня затопила вона около 8 кораблів. Від сього часу дотепер не було про неї найменьшої чутки. Були ріжні здогади. Одні припускали, що вона потонула через наїхане на неї ворожого корабля, инші знова, що лодка позістала десь при берегах Америки, маючи тайну стацію, де набирає средства поживи і опалу.

НІМЦІ ЗАТОПИЛИ КОРАБЕЛЬ „МАРІНА", ПРИЧІМ ЗГИНУЛО ШІСТЬ АМЕРИКАНЦІВ.

ЛОНДОН, 31. жовтня. — **Американський консуль з Квінставн (в Англії) доносить, що підчас затопленя англійського корабля „Маріна" втратило житє шість Американців; 51 Американців виратувано.**

Корабель „Маріна" віз транспорт коний з Америки до Англії. Згадані Американці були заняті на кораблі при догляді коний.

Корабель затоплено без попередної остороги.

ВАШІНГТОН, 31. жовтня. — Президент Вілсон не зробить з нагоди затопленя корабля „Маріна" жадного кроку, доки не будуть звісні всї подробиці щодо затопленя корабля.

З німецької амбасади запевняють, що сей випадок не дасть нового приводу до непорозумінь між німецьким а американським правительством. Коли би показало ся, що капітан підводної лодки провинив ся, німецька адміралїція його укарає.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

БЕЗУСПІШНІ НАПАДИ РОСІЙСЬКИХ ВІЙСК НА ЗАХІД ВІД ЛУЦКА.

БЕРЛІН, 30. жовтня. — **На боєвім фронті на Волини російські війска перевели два сильні напади на захід від Луцка. Напади ударемнено. Москалї потерпіли знова тяжкі втрати.**

Урядовий звіт німецького штабу звучить:

„АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: На захід від Пустомит (на Волини) Москалї перевели по довшім сильнім острілюваню масовий напад на наші становища. Небаром опісля перевели вони ще другий напад на схід від Шельвова.

„Оба напади зломано сильним огнем нашої артилерії і карабінів. Москалї, потерпівши тяжкі втрати, мусїли уступити назад.

„АРМІЯ АРХ. КАРЛА: На тім фронті не зайшли жадні зміни".

РОСІЙСЬКИЙ РАПОРТ.

ПЕТРОГРАД, 30. жовтня. — Російський ґенеральний штаб доносить:

„Воєнне положене не улягло жадним змінам".

ЗАОСТРЕНЄ ДЛЯ РОСІЙСЬКИХ ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН, 31. жовтня. — **Німецьке правительство зарядило ріжні заостреня для російських полонених і то на так довгий час, доки російське правительство не сповнить домагань правительства німецького в справі лїпшого обходженя з полоненими Німцями в Росії.**

Німецьке правительство вже кілька разів ставило до російського правительства домаганя, щоби воно положило конець страшним відносинам, серед яких приходило ся жити полоненим Німцям. З огляду на те, що реченець минув, а російське правительство не дало вдоволяючої відповіди, заряджено заостреня супроти полонених Москалів.

В тій цїли вибрано підофіцирів з найлїпших російських полків і приміщено їх в однім таборі. В нїм заведено дуже строгу дисципліну і вони позістануть там так довго, доки російське правительство не сповнить домаганя німецького правительства.

НОВА БИТВА НА ЛІНІЇ ГАЛИЧ-БЕРЕЖАНИ.

БЕРЛІН, 31. жовтня. — **Підчас коли російські війска на Волини і на півночи переводять безуспішні масові напади, союзні війска в Галичині зробили несподіваний наступ над Нараївкою, здобуваючи кілька дуже важних позицій.**

Урядовий звіт звучить:

„АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: Досьвіта російські війска по короткім бомбардованю перевели напад на наші становища в околиці Крашина над рікою Щарою. Напад коштував неприятеля тяжкі жертви.

„На північ і на захід від Берестечка (над Стиром) боротьба розвиваєть ся в нашу користь.

„На східнім березї Нараївки (на північ від Галича) турецькі війска взяли приступом передні російські становища. Дальше на полудне німецькі війска здобули важні горбки на захід від фільварку Красноліс. Підчас того нападу подовшли вони 4 російських офіцирів і 170 салдатів та здобули 9 машинових крісів.

„АРМІЯ АРХ. КАРЛА: На полудневий захід від Станиславова зусиля Москалів, щоби переломити нашу боєву лінію, були без успіху".

ВІЙНА З РУМУНІЄЮ:

УСПІХИ ФАЛЬКЕНГАЙНА НА ПОЛУДНЕ ВІД ПРОСМИКА ЧЕРВОНОЇ ВЕЖІ. — 700 ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН, 30. жовтня. — Війска Фалькенгайна зводять завзяту боротьбу на полудневій збочи Семигородських Альп. **До більшої битви прийшло в околиці просмика Червоної Вежі, в якій Румуни втратили поверх 700 людий в полонених.**

В Добруджі війска Макензена посувають ся дальше наперед. Однак важнїйших змін на сім терені нема.

Урядовий звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„АРМІЯ ФАЛЬКЕНГАЙНА: В Карпатах, здовж румунсько-угорської границї, і в горах дальше на полудне падуть дощі. Тому більші воєнні операції спинені; лише в деяких місцях є чинні патрулї.

„На полудневий схід від Червоної Вежі наші успіхи поширено через здобуте цілого пасма гір, яких Румуни боронили з великою завзятостию. **У вчерашній боротьбі наші війска полонили 18 румунських офіцирів і поверх 700 жовнірів.**

„АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: В північній Добруджі наші відділи стерли ся з російською кінотою і піхотою".

ФРАНЦУСЬКИЙ І РОСІЙСЬКИЙ ҐЕНЕРАЛ НА ЧОЛІ РУМУНСЬКИХ ВІЙСК.

БЕРЛІН, 30. жовтня. — На підставі вісти, оголошеної у французькій часописи „Матен", доносять зі Женеви, що **французький генерал Бертолет зістав іменований головним командантом румунських війск. Його заступником іменовано, як се доносить „Еко де Парі", російського генерала Бєлаєва.**

АРМІЯ ФАЛЬКЕНГАЙНА ПОЛОНИЛА ПОВЕРХ 10.000 РУМУНІВ І ЗДОБУЛА 37 ГАРМАТ.

БЕРЛІН, 31. жовтня. — Здовж полудневої границї Семигороду на північ від Кампулюнґа, в околиці Берзені і в околиці Оршови, румунські війска переводять сильні напади, щоби відискати утрачені становища. Всї зусиля Румунів позістали без успіху.

Протягом тритижневої офензиви армії Фалькенгайна, яка в тім часї зовсїм очистила Семигород з неприятеля, полонено поверх 10.000 Румунів та здобуто 37 гармат і 47 машинових крісів.

Здовж східної границї Семигороду і в Добруджі панує спокій.

Урядовий звіт німецького ґенерального штабу доносить:

„АРМІЯ ФАЛЬКЕНГАЙНА: На східній границї Семигороду панує спокій.

„На полудневій границї Семигороду помимо густої мраки і снїговиці боротьба триває дальше. На північ від Кампулюнґа, недалеко Берзені і на північ від Оршови румунські війска робили зусиля, щоби відискати утрачені становища, але без успіху.

„За час від 10. жовтня дотепер армія Фалькенгайна взяла в полон 151 румунських офіцирів і 9.920 жовнірів. Воєнна добича складаєть ся з 37 гармат, 47 машинових крісів і великої скількости инших воєнних матеріялів.

„АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: Воєнне положене в Добруджі не змінило ся".

ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ В ДОБРУДЖІ МОЖНА УВАЖАТИ ЗА ПОКІНЧЕНІ.

БЕРЛІН, 31. жовтня. — Військові критики уважають воєнні операції в Добруджі за покінчені. Виравді сама північна часть Добруджі (около 40 кільометрів) находить ся ще в руках румунських і російських війск, та багнистий терен сеї околиці не позволяє на переведенє воєнних операцій на більшу скалю. Північну Добруджу перетинає одинокий зелїзничий шлях, який веде з Добріча через Меджідіє до Тульчі над Дунаєм.

У військових кругах панує переконанє, що головна сила війск Макензена переводить тепер нове угрупованє, аби розпочати новий наступ проти Румунії.

—o—

АНГЛІЯ СТРАТИЛА ЗА ЧОТИРИ МІСЯЦІ 414.000 ЛЮДИЙ.

ЛОНДОН, 31. жовтня. — Нині пополудни проголошено урядовий звіт про втрати англійських війск за місяць жовтень.

Урядовий звіт виказує втрати за жовтень 107.933 в убитих, ранених і полонених.

З того числа припадає: **на убитих 21.637** (1.034 офіцирів і 20.603 жовнірів), **на ранених 76.684** (2.858 офіцирів і 73.826 жовнірів) **і на пропавших 8.712** (439 офіцирів і 8.273 жовнірів).

* * *

Ліста втрат за місяць жовтень піднесла загальне число втрат англійських війск за час від початку французько-англійської офензиви над рікою Сомою на 414.202. Втрати Англійців виносять в останних чотирох місяцях пересічно по 3.450 людий денно.

Втрати Англійців від 1. липня (то є від початку офензиви над Сомою) представляють ся як слїдує: в місяци липни 59.675, серпни 127.945, вересни 119.549 і тепер в жовтни 107.033.

—o—

УРЯДОВЕ ПОТВЕРДЖЕНЄ ПРО СМЕРТЬ НІМЕЦЬКОГО ЛЕТУНА БЕЛЬКЕ.

БЕРЛІН, 30. жовтня. — Смерть капітана Бельке, славного німецького летуна, який ще в день перед своєю смертию (то є 27. жовтня) знищив був 40-вий з ряду ворожий літак, викликала жаль серед цїлого німецького народа.

Німецький цїсар одержав вістку про його смерть якраз підчас снїданя, на якім був присутний також Гінденбурґ. Цїсар був сильно зворушений, коли гостям подавав до відома сумну новину. Еще перед кількома днями цїсар бачив ся з ним, будучи на західнім фронті.

Як се подає урядова телеґрама, капітан Бельке упав дня 28. жовтня через зударенє його літака з другим на землю. Небаром опісля з причини віднесеня ушкоджень Бельке помер.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week; Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
85 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
In United States:
$2.50 per year
$1.25 per 6 months
$1.00 per 4 months
In Jersey City and to foreign countries:
$3.25 per year
$1.75 per 6 months
$1.00 per 3 months
Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
В Злучених Державах:
на рік $2.50
на пів року $1.25
на 4 місяці $1.00
В місті Jersey City і за границю:
на рік $3.25
на пів року $1.75
на 3 місяці $1.00
Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адрес: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити мані-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертають ся.

З біжучої хвилї.

На айриськім віцу в Ню Йорку виступала сими днями Нора Конноллн, дочка звісного провідника айриських повстанців в Дублинї, Джеймса Конноллн, якого розстрілили Анґлїйцї по здавленю великодного повстаня.

Говорячи про останну стрічу зі своїм увязненим батьком, Норра Конноллн сказала між иншим отсї слова: „Я думала, що вони заховають воєнні правила і не тратити-муть пораненого чоловіка, але коли батько заявив менї, що вони підпирали його в ліжку, аби перевести над ним воєнний суд, я зрозуміла, що всьо пропало. Батько сказав до мене:

„Се був гарний, чистий, славний бій. Я вмираю, але тїшу ся, що дожив побачити розсьвіт".

Панна Конноллн говорила богато про геройство айриських жінок і дївчат. „Людяні" Анґлїйцї посадили всї арештовані женщини в одній келїї, якої вікна виходили на те подвірє, де відбувала ся масова екзекуція над полоненими ірляндськими патріотами. Жінки, що були понад міру занепокоєні долею своїх арештованих мужів і братів, чули виразно кождого ранку при сході сонця гук стрілів, які виправляли на другий сьвіт зненавиджених Анґлїйцями „ворохобників".

Взагалї молода айриська референтка оповідала своїм слухачам цікаві річи, які нагадують нам дуже живо безправства й варварства російського уряду, які так гарно малює в своїх „сибірських спогадах" п. Гр. Семенко. Видно, що анґлїйский уряд навчив ся вже дещо від чорносотенної Росії, з якою тепер тїсно злучив ся і бореть ся враз з нею о „визволенє угнетених народів".

Телеґрама з Риму (з дня 26. жовтня) доносить:

Коли Нїмцї завоюють Румунію, то тодї розпічнуть велику кампанію проти Італії — так думають тут воєнні критики, висказуючи свої гадки публично. Цїлию сеї кампанії є приневолити Італію до окремого мира.

Берненський (Берно — столиця Швайцарії) кореспондент часописи „Ідея Націонале" телеґрафував нинї, що в Берлїнї і Відни пороблено вже пляни до великого і згідного нападу на Італію, і що для тої цїли збирають ся вже матеріяли. Військові ґрупи будуть складати ся з Нїмців, Австро-Угорщан, Болгарів і Турків. Німеччина достарчить всю артилерію і головну частину инших потрібних засобів.

Одною головною армією доводити-ме Фалькенгайн, а другою наслїдник австрійського престола, архикнязь Карло.

Подробицї сеї кампанії виробляє Гінденбурґ, шеф нїмецького ґенерального штабу.

Із сеї телеґрами видно, що Італія в немалім страху — боїть ся тої долї, яка стрінула Бельґію, Сербію і Чорногору, а тепер ще й мабуть Румунію. Така телеґрама може мати ще й иншу цїль: приневолити Анґлію, щоби потрясла більше нїж доси своєю кишенею, бо без анґлїйських гроший не тільки Італія, але й инші союзники Анґлії не мають великої практичної вартости.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ" І ПРИЄДНУЙТЕ ТЇ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Короткозорість Злучених Держав.

—o—

Всьо золото з Европи приходить до Злучених Держав яко належитість за машини до убиваня людий, за поживу і убранє для жовнірів. Але Европа шле Злученим Державам золото і рівночасно думає, як його назад відібрати.

З Европи приходять тут сотки мілїонів золота. Приходить сього золота так богато, що американскі банкирі мають справдїшний клопіт.

Банкирі скреготали колись зубами, бо богато золота відходило, а тепер ще гірше скрегочуть зубами, бо богато золота прибуло. Однак є надія, що се золото довго тут не полежить.

Злучені Держави ведуть взагалї вільну торговлю, яка булаб їх знищила, як би не вибухла була війна, що перервала наплив европейських товарів до нашого нового краю. А коли конець війни захопить Злучені Держави на становищи вільної торговлї, тодї засоби нагромадженого тут золота дуже швидко розтоплять ся.

Міжтим Европа в заміну за золото, яке вона шле до Злучених Держав, жертвує їм тепер бонди, які кілька лїт перед тим уважали ся дуже цїнним набутком.

Держави, які могли виможичати гроші на 2½%, платять тепер 6% —, а нїхто не знає, які відсотки платять вони приватним капіталїстам.

Ті, що купують деякі з тих бондів, дістануть свої гроші назад, а купуючі инші бонди не дістануть своїх гроший.

Ті, що купують бонди французькі, будуть правдоподібно мати свої гроші назад, а ті, що купують приміром бонди російскі, можуть відай раз на все попращати ся зі своїми грішми.

Коли Злучені Держави вложили в мудрий спосіб, або хотять тепер вложити дещо з надвишки призбираних мілїонів золота у відповідні підприємства, то се було би знаменитою річию для сього краю.

Але Анґлїйцї, розуміючі ся на справах всякого рода торговлї і промислу, переводять тутешні фінансові операції через найбільших банкирів.

Весь сей чудовий „новий заграничний інтерес", який мають Злучені Держави, скінчить ся нагло із закінченєм війни.

Так званий американський великий добробут полягає на продаваню матеріялів, яких уживаєть ся до вбиваня людий.

Своїм промислом, фінансами і добрим державним порядком Злучені Держави могли би сотворити сьвітову торговлю, котра не повинна би скінчити ся з покінченєм війни.

Як би Злучені Держави вложили в Полудневу Америку яких 50 до 100 мілїонів, як се робили Нїмцї, а тепер дуже хитро роблять Анґлїйцї; як би наш новий край посилав свої вироби до Полудневої Америки, купував тамошні товари і завів між обома американськими континентами тривалий промисл і торговлю — то тодї ми мали би щось певного, що могло би перетривати війну.

Однак Американцї загорнули „легкі гроші", а в тім допомагала їм Анґлія. А Анґлія провадила свою торговлю з Полудневою Америкою і з иншими частями сьвіта. Анґлія купувала від Злучених Держав всьо за високу цїну, а відпродувала своїм старим „костумерам" в чужих краях по умірковаиій цїнї, щоби лише вести торговлю. Вона добре дбає, щоби її дорогий приятель „Вуйко Сем" (Злучені Держави) не заступив їй дороги в котрійнебудь торговлї і не взяв сеї торговлї для себе.

Тому (Вуйкови Семови) дано дозвіл продавати стрільний порох, динаміт і ріжного рода убийчі машини. Можуть платять сьмішно малі суми за його бавовну і пшеницю; тим способом кривдять його власний нарід і точать живу кров з чужинцї.

Але „Вуйкови Семови" не дозволяють заняти ся якимось новим інтересом, що міг би пережити війну. „Вуйко Сем" має дуже слабонький голос у сьвітовій політицї.

ВОЄННЕ ПОЛОЖЕНЄ
ЦЕНТРАЛЬНИХ ДЕРЖАВ ЗОВСІМ КОРИСНЕ.

Берлїн (бездр. телеґрафом через Сейвіл, Л. Ай.), 30. жовтня. — **„Воєнне положенє є для нас незвичайно корисне, а також і в будучности такимсамим воно позістане"**, — заявив шеф нїмецького ґенерального штабу, Гінденбурґ.

Отсими словами розпочав Гінденбурґ свій огляд про воєнне положенє на ріжних теренах війни в часї гостини австрійського кореспондента віденської часописи „Нає Фраєс Прессе". Підчас сеї розмови в головній кватирі Гінденбурґа був присутний також ґен. Людендорф, шеф канцелярії ґенерального штабу.

Се перший раз лучило ся в теперішній війнї, що головний командант нїмецьких військ висказав ся публично про воєнне положенє і намір на будучність. Гінденбурґ зовсїм ясно заявив, що лише рішаюча побіда може принести закінченє війни.

На питанє кореспондента, як довго ще війна може потривати, Гінденбурґ сказав: **„Се залежить виключно від наших ворогів. Пророцтва не мають жадної вартости підчас війни. Як довго війна триває, то найлїпше на пророцтва не звертати нїякої уваги. Однак можливе, що 1917 рік може принести битви, які рішать війну. Але, як сказано, я сего не знаю і нїхто другий сего знати не може.** Я знаю лише те, що ми в сїй війнї видержимо до кінця і будемо бороти ся, доки не западе остаточне рішенє".

Ґенерал Людендорф додав притім отсї слова: „Ми зовсїм не думаємо про закінченє війни, але про дальше веденє війни, як се наглядно можна бачити з поступованя командантів наших союзних військ".

Кореспондент підніс, що в Австро-Угорщинї нарід має повне довірє щодо успішного переведеня війни, але помимо того дасть ся замітити загальне бажанє, щоби положити конець проливови крови.

На се відповів Гінденбурґ: **„Сего бажаємо ми всї. Я вповнї се розумію і співчуваю враз з народом. Народи Австро-Угорщини сповнювали дотепер знаменито свій обовязок, але треба ще більше працювати, щоби часом вже принесені жертви не були складані на жертвеннику вітчини на дармо".**

Тут додав ґен. Людендорф отсї слова: „Скажіть своїм приятелям в Австрії, що є лише одно одиноке успішне средство, щоби війну закінчити, а ним є переведенє сильної постанови: **довести боротьбу до рішаючої побіди.** Кождий жовнір і кожда приватна особа мусять злучити ся разом для осягненя сеї останної цїли, маючи переконанє, що жадна инша дорога не доведе до мира, лише війна.

„Сама амунїція не означає ще всього; не ґранати, але мораль військ є рішаючим чинником. А дисципліна (карність) нїмецьких і австрійсько-угорських військ стоїть висше нїж у військах всїх ворогів.

„Безперечно, амунїція має у війнї велике значінє, але карність є на поли битви першим услівєм. Се є незбита правда. Але карність полягає на основнім вихованю кождого поодинокого жовніра.

На питанє, чи се можливе, щоби якийсь рішаючий удар міг принести конець війни, Гінденбурґ заявив:

„Безперечно можливе; впрочім хід дальших подій се покаже. Але я все стою на тім, аби не бавити ся в пророцтва".

Кореспондент запитав Гінденбурґа, чи на його погляд сила російських військ є вичерпана. На се відповів Гінденбурґ отсими словами:

„Російські війска вказують на те, що їх сила є нинї вже вичерпана, а головну вину за те поносять команданти російських армій. Однак нема жадного сумнїву, що Москалї є всилї кинути нові маси на поле битви. Але се не робить нам ріжницї. Бо і ми маємо людий подостатком. Нїмеччина має значний надмір резерв, а Австро-Угорщина зовсїм не є вичерпана. Впрочім ми нїколи не лякали ся чисельної переваги неприятеля; ми не знаємо чисельної переваги".

Ґенерал Людендорф додав до слів Гінденбурґа:

„Чисельна перевага грозить небезпекою найбільше один тиждень. Хто уповає у війнї на щастє, сей програв. Сильна воля рішає вислїд. У війнї слїпого щастя нема".

„Нові російські війска є так добрі і так злі, як були попередні війска. Головна прикмета російського жовніра — се слїпий послух. Під військовим зглядом не робить він жадного поступу. Лише російска артилерія дещо лїпша завдяки інструкції французьких і японських офіцирів, які були в части командантами батерій. Однак наша артилерія має перевагу.

„Через якийсь час Москалї мали більше амунїції нїж давнїйше. Однак тепер їх маґазини зістали знова випорожнені, а спроваджуванє амунїції дорогою через Архангельск буде небаром перерване через леди".

Кореспондент запитав Гінденбурґа, чи після його гадки остаточне рішенє війни лише на сходї є можливе. Гінденбурґ заявив отсе:

„Люди мусять бути дуже несьвідомі сеї справи, коли говорять такі дурницї. Велику кривду робить ся командантови, коли говорить ся, що він поступає після якоїсь програми. Безперечно, що командант має у своїй голові загальний воєнний плян, але про якусь сталу й готову програму не може бути й бесїди, в тім випадку можна би говорити хиба про одну програму: віднести побіду. Однак де і в який спосіб він побідить, се треба рішати в даній хвилї і на підставі безнастанно змінюючих ся подій. Тому про остаточне рішенє можна говорити на заходї таксамо як і на сходї".

Гінденбурґ звернув опісля свою увагу на терен війни на західнім фронтї. Між иншим говорив він отсе:

„Все те, що ви чули про скорочуванє нашого боєвого фронту на заходї (у Франції), є зовсїм пусте і безпідставне. Ми нїколи про се навіть не думали, Чомуж ми мали би се робити? Наш боєвий фронт на заходї є сильний як скала. І коли неприятелеви удасть ся тут і там при величезнім марнованю амунїції зискати дещо терену, то се не має найменьшого значіня. Неприятель нїколи не буде всилї переломити нашого боєвого фронту. Щоби переломити наш фронт, неприятель мусїв би через 30 років без перестанку переводити напади, приймаючи, що мав би до розпорядженя конечну силу війск".

„Французькі війска виявили сильну витривалість, але вони при теперішній методї веденя війни поносять страшні жертви. Вся їх витривалість і хоробрість не приносить хісна. Заки прийде конець, Французів не стане.

„Французький нарід буде мусїв приписати своє нещастє Анґлії. Коли Анґлїйцї найблизшої весни зажадають від Французів ще одної такої офензиви, яка була сего року, тодї Франція буде мусїла пожертвувати решту своїх, до військової служби спосібних людий, а рівночасно втратити цїлу свою народну силу.

„Про Анґлїйців можна хиба те сказати, що і в тій війнї їх давна тактика не улягла змінї. Великих військових стратеґіків Анґлія не була всилї поставити на поли битви.

„Воєнне положенє в Семигородї є також знамените. Румунські війска на всїх фронтах утїкають і день обрахунку стоїть перед дверми. Я повитав виступленє Румунії до війни з великою радостию, бо в сей спосіб скінчила ся безнастанна боротьба в окопах".

З великим задоволенєм оповідав Гінденбурґ про гостину турецького міністра війни, Енвера Паші, якого він уважає за чесного, щирого і хороброго жовніра. Таксамо з великим поважанєм висловив ся Гінденбурґ про болгарського короля і про австрійського наслїдника престола.

СКЛАД АРМІЇ СОЮЗНИКІВ В МАКЕДОНІЇ ДУЖЕ ЛИХИЙ.

Нїмецька часопись „Берлїнер Таґеблят" оголосила зміст листу, писаного ґенералом Сареєм до одного із своїх приятелїв в Парижи. Ґенерал Сарей є головним командантом військ усїх союзних держав, які стоять здовж границї Греції проти армії Болгарів. Армія союзників складаєть ся з Анґлїйців, (з ріжних кольоний Анґлії) Французів, Москалїв, Італїйців, Португальців, Сербів, Чорногорців, Альбанців і Македонців.

У своїм листї ґенерал Сарей оповідає про склад своєї армії і подає причини, задля яких він був приневолений перестати дальший наступ проти Болгарії.

Ґенерал Сарей пише:

„Нїхто не знає, кілько жовнірів згинуло на ріжні недуги, а кілько тепер ще находить ся по шпиталях і лязаретах. Ти не повірив би, колиб я Тобі подав число.

„Головною підставою є якість жовнірів, котрі входять в склад моєї армії. Такої вавилонської вежі з тільки народами і язиками сьвіт не бачив ще нїколи, хиба може за часів Ксеркса. Коби ті війска хоч під військовим зглядом були до чогось придатні! Кажу Тобі, що я радо проміняв би цїлу свою теперішну армію за одну трету часть її, коли би вона складала ся з таких героїв, як ті, що борють ся над Сомою або під Верденом. Се поясненє повинно Тобі вистарчити.

„Союзні держави поприсилали менї шумовинє своїх армій. Винявши мале число случаїв хоробрости, всї наші білі і чорні війска є дуже лихої сорти. Найгірше сьмітє—се білі і чорні жовніри з Анґлії, а передівсїм з Нової Зеляндії й Австралії, з яких велика часть походить з родин злочинцїв, котрих там Анґлія до 1866 р. засилала.

„Уяви собі, як може виглядати карність між такими драбами, які уважають себе за „свобідних Анґлїйців" і роблять те, що їм подобаєть ся.

„Маю також трохи Москалїв, котрим теж здаєть ся, що можуть робити те, що самі схочуть. Коли російська армія, яка бореть ся в Росії, не складаєть ся з лїпшого матеріялу, то дійсно треба з Росиянами співчувати.

„Більшість Італїйців, котрі становлять часть моєї армії, є боягузи, що втїкають з поля битви, скоро лише Болгарів побачать. Часто лучаєть ся, що чисельно сильнїйші відділи Італїйців улягають слабшому неприятелеви. Бачив я також і Португальців. Вже самий їх вигляд не богато ворожить про їх вартість.

„Одинокі мої хоробрі війска — се жовніри сербські, які стоять на лївім крилї нашої армії. Часто лучало ся, що Серби навіть в боротьбі з переважаючою силою неприятеля відносили успіхи. На жаль, їх дуже мало. Се лише останки колись гордої армії, якої хоробрість признали нїмецькі й австрійські команданти".

Висше наведений лист є цікавий тим, що кидає дещо сьвітла на воєнне положенє в Македонії. Показало ся іменно, що армія союзників не була в спромозї перевести офензиви проти Болгарії своїми власними силами, хоч й силу оцїнювали на 600.000 до 700.000 мужа. Навіть наступ сеї армії в тім часї, коли Румунія виступила до війни проти Болгарії, показав ся без успіху. Тому анґлїйське правительство робило всї можливі заходи, щоби позискати Грецію, а коли се не вдало ся, то навіть погодоки про наступ в Македонії притихли.

В сїм листї містить ся перший раз згадка про чинну участь у війнї військ портуґальських.

Марко Скритний.

СПИ, КОХАНА НИВО.

(Вільний переспів за Марією Ковношицкою).

Тихо спи, кохана ниво,
Спи, зелений гаю;
Хто споглянє на вас оком,
Той конає з жалю.

Тихо спіть у глухім полї
Побілїлі кости;
Зруйнована ваша хата
Ворота і мости.

З господарства анї іскри!
Стріха спопеліла,
Обороги розвалені;
Радість заніміла.

Скаляв ворог вашу землю,
Зневажив пороги,
Рознїс вітер добро ваше
На розстай дороги.

Рознїс вітер добро ваше,
Сьвяту вашу долю
І посїяв полин-горе
По золотім полю.

Днї минають, переходять...
Доле наша, доле,
Диким буряном укрилось
Наше рідне поле.

Знає добре земля-мати,
Знає і могила,
Чому вас так, на сон вічний,
Тихо схоронила...

Знають про се буйні вітри,
Знають білі роси,
Знає серце материнське,
Дївочії коси...

* * *

Тихо-ж спіть у глухім полї,
Побілїлі кости;
Зруйнована ваша хата,
Ворота і мости!...

Тихо спи, кохана ниво,
Спи зелений гаю;
Хто споглянє на вас оком,
Той конає з жалю...

В МІСЯЦЯХ ВЕРЕСНИ, ЖОВТНИ І ЛИСТОПАДЕ Б. Р. УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ПРИЙМАЄ НОВИХ ЧЛЕНІВ І НОВІ ВІДДІЛИ ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО.

ОРГАНІЗАТОРАМ УДЛЯЄТЬ СЯ ВІДПОВІДНО ЗАСЛУЖЕНІ НАГОРОДИ. — ПО ВСІ ІНФОРМАЦІЇ В СПРАВАХ У. Н. СОЮЗА НАЛЕЖИТЬ ПИСАТИ НА АДРЕСУ:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Гр. Семешко.

З СИБІРСЬКИХ СПОГАДІВ.

(Передрук заборонений).

43. Іван Лизанівський.

Перед столом пристава Вальтера, в його канцелярії в Наримі, стоїть молодий хлопець, літ на 27 віку. Високе чоло, інтелігентне обличе, з широкою рижою бородою, добрий кожух українського пошиття... Се новий мешканець Нарымського краю, Галичанин Іван Лизанівський.

Підчас вибуху війни він жив у Києві і працював в „Літературно-Науковім Вісникуу", яко секретар редакції.

Позаяк він прожив перед тим у Києві два роки, та дотого ще є Славянином, то хоч він і австрійський горожанин, його по вибуху війни не затримали. Спокійно жив собі Лизанівський до 5. грудня 1914 р., аж поки не привели в Київ арештованого в Одесі професора Грушевського, а тоді заарештували і Лизанівського, яко співробітника журналу Грушевського. Місяць тримали його в київській Лукіянівській тюрмі, а потім вивели етапом в село Чигору, Нарымського краю.

В суєцнім, за 30 верств, селі Інкино жив на засланю товариш Лизанівського, редактор київського журналу „Українська хата", поручник Павло Богацький. Так ото приїхав Лизанівський до пристава в Нарим просити, щоб позволив йому перебратись на житє в село Інкино.

— Не можу! — каже пристав.

— Чом?

— Бо вас справнік назначив в Чигору!

— Та те назначенє було випадковим. Всю партію назначили в Чигору і мене в тім числі, алеж яка кому шкода, що з одного поганого села я переберу ся в друге таке-ж саме погане, коли не гірше?

— Шкоди від того нікому нема, але я не можу ломати приказу мого начальства. Назначено вас в Чигору, тож сидіть там смирно!

— Не можна всидіти смирно, пане пристав. Державного удержаня я маю 7 рублів 70 копійок на місяць; сих гроший не вистарчає навіть на те, щоб два рази на тиждень обідати; своїх гроший я ні шелюга не маю — як же після сього можна сидіти там смирно?

— Мусите сидіти смирно, коли не хочете сісти на три місяці до тюрми!

— Позвольте, пане пристав, перебрати ся в Інкино. Там я поселю ся в одній кімнаті з Богацьким, разом з ним буду їсти, то се нам дешевше обійдеть ся.

— Я-ж вам сказав, що не може, і нічого, значить, про се балакати. Ідіть собі з Богом у свою Чигору!

— Ну, то давайте мені побільшене урядове удержанє.

— А ви маєте на се право?

— Здасть ся, маю; я скінчив ґімназію...

— Добре, маєте. Подайте мені про се заяву; напишіть, коли і де ви скінчили ґімназію і вам замісць 7 рублів 70 копійок будуть видавати 12 рублів 75 копійок місячно. Ви де скінчили ґімназію?

— У Львові.

— У Львові? В Галичині? Ви хиба австрійський підданий?

— Австрійський!

— Ну, то шкода і праці: не пишіть заяви. Австрійські піддані, хоч би навіть університет скінчили, не мають права на побільшену пенсію... Чом ви не в Росії скінчили ґімназію? Я-б вам радо дав побільшену пенсію.

— Не знав, бачите, пане пристав, що в справах пенсії ви будете ділити засланців на ріжні катеґорії, а то-б невідмінно був ще малим хлопцем приїхав до Росії, щоб скінчити тут ґімназію.

Пристав зрозумів насьмішку, але нічого не сказав.

Так Лизанівський і не добив ся ні побільшеної пенсії, ні переводу в Інкино, а міжтим становище його було дуже сумне: він часто просто голодував. Заробітків в маленькім, глухім селі не було ніяких, а дорожня на все стояла така страшна, що 7 рублів 70 копійок вистарчало заледви на наєм кімнати та на те, щоб раз, або два рази на тиждень пообідати — не більше.

Засланці-Росіяни, що були більше досьвідні і призвичаїлись до тюрем, при такій лихій годині робили якінебудь нарушення правил заслання і їх за се садовили адміністрацийно на два-три місяці до тюрми. Тим вони ратували ся від голодівки, бо хоч і дуже погано в тюрмі, та зате тепло і обідати що дня дають.

Іван Лизанівський на се не пускав ся. Місяць сидженя в київській тюрмі і етапна подорож дали ся йому в знаки і він не хотів уже робити нових „досьвідів" у Наримськім краю.

В маленькім селі Чигорі було 176 засланців, але кромі нього не було ніодного Українця. Було коло 10 кримінальних засланців, окрім того 5 Татарів з Кавказу, один Італієць Вічецко Мартіні, а остальні самі галицькі жиди.

Увесь час перебування на засланю Лизанівський дуже бідує в Чигорі, але перебрати ся в инше місце йому так і не удало ся.

З постійного голодованя хлопець перевів ся ні на що.

Без грошевої помочи йому не витримати в засланю. Недавно йому післано з Америки 20 рублів, але того дуже мало.

44. Іцко Гольденберг.

Історію заслання молодого жидка, Іцка Мошковича Гольденберґа, можна пізнати з його просьби, яку він подав міністрови справ внутрішних 3. грудня 1915 р.

Ось ся цікава просьба:

„Тяжко жити в засланю, Ваше Високопревосходительство, страшна була величезна етапна подорож від Каменця Подільського, але богато тяжше те, що зовсім не знаєш, за що тебе вислали.

Прийшли, арештували, посадили в тюрму, продержали якийсь час під замком, відправили на етап і вивезли в дикий, пустинний Нарымський край... Жиди, як хочеш!

І за весь сей час ніхто не тільки не дошукував мене і не предложив ніякого обвинувачення, а навіть попросту ніхто не зацікавив ся мною. Так просто немов і не чоловіка з тюрми в тюрму перевозить, а якийнебудь мертвий предмет.

І коли вдумаєш ся у все те, то... страшно становить ся жити на сьвіті, Ваше Високопревосходительство!

Моя історія...? Я ніякої історії не маю. Я родив ся і виріс в селі Чемерівцях каменець-подільської губернії, 5-тий рік держу там земську (повітову) почтову станцію, працюю, заробляю собі на житє, дбаю про хазяйство.

Все моє житє на виду у місцевої повітової адміністрації... Началась війна — мене не займають, рік пройшов — жию спокійно. Дня 9. липня сього року приходить до моєї хати поліційний надзиратель, арештує мене і везе в Каменець Подільський до справника.

За що, про що арештували мене — того надзиратель мені не сказав; не сказав мені сього і справник, та — правду сказати — справника я таки й зовсім не бачив.

В коридорі повітової поліції я просидів 10 хвилин, а потім вийшов якийсь писар і приказав стражникам відвести мене в тюрму.

Двері тюрми зачинились і закрили для мене надію добити ся причин арешту.

На чий приказ мене арештовано і що зі мною будуть робити далі, я не знав і ніхто пояснити мені того не міг.

В каменець-подільській тюрмі я просидів тільки тиждень, а потім перевезли мене в Київ, з Києва в Курск, потім в Тулу, Самару, Челябинск і нарешті в Наримський край.

Ніхто, ніяке начальство, ні тюремне ні поліційне, не сказало мені, куди і за що мене везуть. Про се я випадково дізнав ся від одного з конвойних салдатів уже на етапі.

Тепер, на підставі листів з дому, я довідав ся, що вислали мене на Сибір яко шпигуна і се мене страшно зворушило.

Я, Іцко Мошкович Гольденберґ, не знаючий нічого крім своїх Чемеровець і Каменця Подільського, не знаючий нічого крім свого хазяйства і земської почтової стації... Я — шпигун!

Вислали на Сибір і тим доказали, кинувши таке тяжке обвинуваченє, що можна мене вислати і заспокоїти ся. Діло зроблено, країна позбавлена небезпечного чоловіка.

Але я тим не можу заспокоїтись і прошу Ваше Високопревосходительство розпочати розслідженє історії мого заслання.

На мою гадку, то длятого, щоб дістати заслане на Сибір, замало бути жидом, але треба і поведенєм своїм викликати хоч якенебудь підозріне. У мене, в моїй історії, сього нема, і я думаю, що в сій історії є якесь непорозуміне, що так погано для мене склало ся.

Я вважаю, що при найкоротшім розслідуваню проступків треба би зробити хоч якенебудь слідство, і запевняю, що таким слідством буде вияснена моя цілковита відсутність від якогонебудь шпигунського діла. Я запевняю, що навіть поверхове розслідженє справи змиє з мене сю ганебну пляму.

Після виложених тут причин я покірно прошу Ваше Високопревосходительство розслідити мою справу і увільнити мене з заслана, яко потерпілого безвинно".

Ніякого розслідуваня справи Гольденберґа не було і він і по сей день сидить в Наримськім краю.

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ
В ПАМЯТЬ
Івана Франка
УСТРОЄНОГО ЗАХОДОМ ХОРУ КАТЕДРАЛЬНОГО ПРИ СПІВУЧАСТИ ДРУГИХ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ ТА БРАТСТВ,
— який відбуде ся —
В СУБОТУ, 4. ПАДОЛИСТА 1916 Р.
в „LABOR LYCEUM HALL",
805 N. 6th Street, Philadelphia, Pa.
ПРОГРАМА:
Часть І.
1. Зоша, марш ..... орхестра
2. Вступне слово ..... Впр. о. М. Кінаш
3. Welcome address ..... „
4. Ф. Колесса, „Гаґіям" ..... хор мішаний
5. Д. Штогрин „Сьвіча могила", відекламує автор.
6. „Владико неба і землї", тенор, соло... А. Г.
7. В. Безкоровайний „Думка і мелодия", відограє ..... В. Гела
8. „Ой там за горою" ..... хор жіночий
Часть II.
9. М. Вербицький, „Симфонія" d-dur орхестра
10. Ф. Колесса, „Вулиця" ..... хор мішаний
11. Фортепян сольо, відограє .....
..... п-на Кат. Русолович
12. Ів. Франко, „Мойсей", відекламує .....
..... п-на Галя Кінаш
13. М. Вербицький, „Хто за нами"... хор. міш.
14. В. Прасковський, „Потурні", скрипково сольо ..... п. Павло Келичава
15. М. Вербицький, „Кінчить ся день", октет ..... хор
16. о. В. Стех, „Добра ніч" і С. А. White, „Good night" ..... хор міш.
Закінченє: „Ще не вмерла" і „My Country".
Дірігент п. АНДРІЙ ГЕЛА.
І-ші МІСЦЯ $1.00; II-гі МІСЦЯ 50 ЦНТ.; ПРОЧІ І ВЕЛИКА ГАЛЄРІЯ 25 ЦНТ.
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 3-ій ВЕЧЕРОМ.
ВЕСЬ ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗАСЛАНЦІВ В СИБІРИ.
31-32 КОМІТЕТ.

СИРАКЮЗ, Н. Й.
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА „СІЧ" в СИРАКЮЗ, Н. Й.
відограє ся представленє
„АМЕРИКАНЕЦЬ"
веселий образ з житя народа зі співами в трох діях, Мстислава Руса.
В СУБОТУ, ДНЯ 4. ПАДОЛИСТА 1916 Р.
B RAMION HALL, cor. Seymour i Oswego St.
Початок о годині 6.30 вечером. ВСТУП 25 ЦНТ.
ДІЄВІ ОСОБИ:
Роман Горевич ..... Стефан Соколовський
Кізмовський ..... Григорій Трач
Козловська ..... Анна Трач
Галя, її дочка ..... Марія Колчик
Павло Вовк, війт ..... Александер Богач
Одарка, дочка Павла ..... Марія Бедрісь
Тимко, радний ..... Семко Гривнак
Панько, радний ..... Теодор Дячук
Любович, дяк і громадський писар ..... Василь Гудзій
Семен, урядник ..... Андрій Бокан
Шміля, шинкар ..... Николай Дідуник
Марта, ворожка ..... Агафія Шеремета
Відпоручник просьвітного комітету ..... Олекса Надяк
ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ.
МУЗИКА ПЕРВОРЯДНА.
Дорогі Родимці з Сиракюз і околиці! Просить ся ласкаво прийти на се представленє а не пожалуєте.
131-32 КОМІТЕТ.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.
ЗАХОДОМ АМАТОРСЬКОГО КРУЖКА „БАНДУРИСТ" при українській гр.-кат. церкві в Ню Гейвен, Конн.
— відбудеть ся —
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 5. ПАДОЛИСТА 1916 Р.
в гали парохіяльній при Парк стр., Ню Гейвен, Конн.
аматорське представленє
„НАСТОЯЩІ"
— і —
„САТАНА В ДОЧЦІ"
ПОЧАТОК О ГОД. 6-ій ВЕЧЕРОМ, сейчас по Вечірни.
Чистий дохід з сего представленя призначений на поправу галі в українській гр.-кат. церкві в Ню Гейвен, Конн.
До численної участи так місцевих, як і позамісцевих Родимців щиро запрошує — КОМІТЕТ. 132

НЕМА УСПІХУ БЕЗ ЧИЩЕНЯ.
Коли маєте машину і її ніколи не чистите, то вона не працює добре і по якімсь часі зовсім перестане. Ваш жолудок є такоюсамою машиною, отже мусить бути чищений. Возьміть Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина, а се досконале средство очистить Ваш жолудок, зміцнить Ваші кишки і додасть Вам сили до праці. Поможе в разі нестравности, відбиваня, болю голови і т. д. Ціна 1 доляра в аптиках.
JOS. TRINER,
1333—39 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill. (Adv.)

СПРАВЕДЛИВА ВИГРАНА.
„Ді Нейшенел Лейбор Трібюн", урядовий орґан через 50 літ питсбурської працюючої кляси, підняв був борбу против базамутних оголошень патентованих медицин. Репрезентати сеї часописи розслідували тисячі листів, в яких одиаж захвалювано Болгарський Кровний Чай. І ся часопись сама оголошує тепер Болгарський Кровний Чай в тім переконаню, що сей продукт є знаменитий і має много лічничих прикмет. Особливо женщини хвалять Болгарський Кровний Чай. Сей чай усуне простуду протягом одної ночи і кожда родина повинна набути його до власного ужитку.

Ось що пише про успішність сего чаю п. Петро Марич, Box 172, Тілтонвіл, Огайо:

„Маю честь повідомити Вас, що Ваш успішний Болгарський Кровний Чай оказав ся для мене дуже успішним і я уживаю його вже від довшого часу.

„Я терпів на зле травленє і бувши дуже вже умер, коли ся я не був ужив Болгарського Кровного Чаю, який одновго продовжив моє житє. Прошу прислати мені ще одну пударку цеєї того ліку".

Одна велика пачка Болгарського Кровного Чаю вистане для цілої родини на пять місяців. За доляра одну, а 6 пачок за 5.00 дол., вишле кождому Marvel Products Company, 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.
122.37.41 (Продовжене).

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН
І СПЕЦІЯЛІСТ ВСІХ СЕКРЕТНИХ (ПОЛОВИХ) НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
урядує від 9-ої год. рано до 9-ої вечером.
При лїченю уживає електричних машин X-RAY. 79-
Dr. C. M. KAUFMAN,
111 7th Street, New York, N. Y.

ЖЕНЩИНА-АДВОКАТ
Обзнакомлена з відносинами еміґрантів в Америці.
Веде справи в цивільних і висших судах з найліпшим вислідом.
Безплатні поради незмоким удїлюється 5-ої до 6-ої веч. 1 Місяц
R. F. JANOER, 132 Nassau Street NEW YORK, N. Y.
Room 801. Tel. Beekman 4654

ЗДОРОВЛЄ — СЕ БОГАЦТВО
КОЛИ ПОГРЕБУЄТЕ ДОБРОГО СПЕЦІЯЛІСТА НЕДУГ МУЖЕСЬКИХ І ЖОЛУДКА НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ. Я ВИЛІЧУВАЙ НАЙБІЛЬШЕ ЗАСТАРІЛІ НЕДУГИ.
Prof. DR. ALTMAN 313 E. 15th St. New York, N. Y.
Години: від 1—3 і від 6—9 (в неділї замкнено). 22—

МИ НЕ ЛІЧИМО НЕВИЛІЧИМИХ НЕДУГ.
ЗАПЛАТИТЕ ЯК БУДЕТЕ ВИЛІЧЕНІ.
Уживаємо найлучшої системи в цїли вилїченя хронічних недуг.
Наша метода цїлком правильна, без болю. Маємо надію, що вас вилїчимо.
Довголїтний досьвід і практика дають мені право твердити, що моя метода як раз відповідна в цїли вилїченя недуг: голови, серця, горла, легких, груди, жолудка, нирки, нервів, катару жолудка, ревматизма, зараження крови, сікірних недуг і т. д. 26-38
Я НЕ ВІРЮ В ЛІЧЕНЄ ПОЧТОЮ, ТОМУ НЕ ПИШІТЬ ДО МЕНЕ, БО НАВІТЬ НЕ БУДУ ВІДПИСУВАТИ.
Коли мешкаєте недалеко Ню Йорку, прийдьте до мого офісу, а я особисто вас оглину і скажу вам отверто, чи мож вас вилїчити, чи нї.
Dr. FLIPPEN Succ. to Dr. BYRNE,
208 W. 42ND ST., NEW YORK, N. Y.
(около 7-ої Евеню)

ХОДИТЬ О ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ.
КРАЯНЕ! ЧИ ТИ ЧУВ О ТВОЇМ НАЙЛІПШИМ ПРИЯТЕЛЮ?
Твоїм найлїпшим приятелем є загально звісне сьвітове слави
ВИНО ЛІЧНИЧЕ „КАЛЬВАРІЙСЬКЕ"
REG. U. S. PATENT OFFICE
Є се средство покріпляюче, улекчує травленє, лїчить катар жолудка як й инші недуги жолудочні — нестравність, запір. Додає апетит, лїчить нервовість, безсонність, брак крови, біль голови і т. д.
Хто раз попробує, — поручить се випробоване средство всїм своїм знайомим. Попробуй і переконаєш ся.
Тисячі подяк одержуємо щодня.
Ціна. Фляшки лише одного доляра; шість фляшок $5.00. До набутя у всїх аптиках, у спеціяльних аґентів, або прямо у фабрикантів, на адресу: 126ge—
D. WROBLEWSKI & CO., Dep. 50, 196 E. 4th St. NEW YORK, N. Y.

Щось нового і цікавого.
Можете мати видовище в своїй власній хатї. Ся машинка показує ріжні, самішні, весні і релїґійні образцї. Не потреба нїякої науки, навіть мала дитина може нею орудувати. Тілько вложіть образець, завалїть нафтову лямпу, закрутіть ручкою, а на стїнї або полотнї покажуть ся як би живі ріжні постаті. Лямпу, всї прибори і образцї даємо зовсїм даром.
З машинкою висилаємо поченє, як її уставити. Ся річ розвеселить Вас і Ваших знакомих. Ціна сеї машинки після величини.
Середна — ціна $6.75, більша $11.25.
ДАРОМ! Хто пришле се оголошенє враз з замовленєм, отримає зовсїм даром гарний ґрамофон, на який можна зокладати рекорди ріжної величини і який грає голосно-ріжні пісні, декламації, воєнні марши і т. п. В додатку до ґрамофону даємо рекорди.
З кождим замовленєм просимо прислати 20 цнт. задатку. Можна марками, решту заплатите по отриманю товару. Пишіть зараз. 29-68
UNION NOVELTY CO.,
670 N. CARPENTER ST., Dept. 122 CHICAGO, ILL.

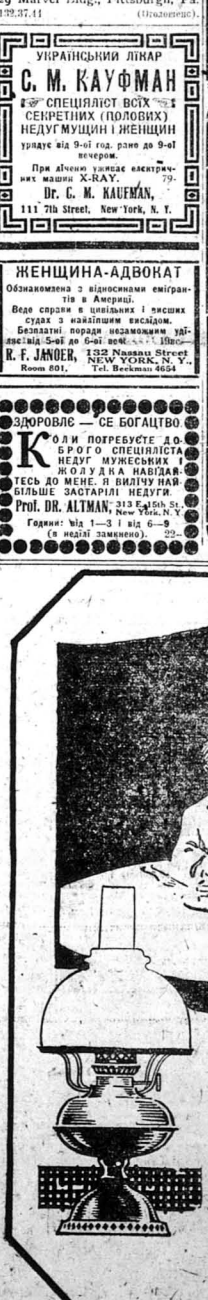

СЬВІТЛО ДЛЯ ІДАЛЬНІ.
Лагідне, приємне сьвітло Rayo лямпи робить вечеру смачнїйшу і кождий чуєть ся тоді лучше.
Rayo лямпа є одинока річ, потрібна до звеселеня і упримнення хати. Її ясне, біле сьвітло є найпідповіднїйше для Ваших очий, а притягаючий вигляд, правдивий мосяж і шкільованє, є оздобою якоїнебудь хатн.
Запалюєть ся без здійманя шкла чи умри. Звичайна, довго тривала, пожиточна. Aladdin Security Oil уживаний до Rayo лямпи дає найлучше сьвітло за меньші гроші.
STANDARD OIL COMPANY
(New Jersey)
Newark New Jersey

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Вістна про смерть митрополита Шептицького неправдива.

Лондонська газета „Кетолик Таймс енд Поблик Опініон", а за нею філядельфійський тижневик „Кетолик Стандард енд Таймс" надрукували на своїх сторінках ось-таке спростоване поголоски про смерть митрополита Шептицького:

„З приємностию довідуємо ся, що вість про смерть гр. А. Шептицького, грецько-католицького архиепископа зі Львова, яку були подали львівські і німецькі часописи, а яку ми також помістили у виданю з останного тижня, — є неправдива. Австрійське правительство віднесло ся через еспанського амбасадора із запитом до російських властий і дізнало ся, що архиепископ Шептицький жиє і здоровий".

Відчит п. Ґр. Семешка в Нюарку.

В неділю, 29. жовтня, в Нюарку в салї „Юніон Проспект" відбув ся відчит п. Гр. Семешка про засланців на Сибіри. На тім відчитї було людий небогато. В сей день в українській кольонії Нюарку було 9 весїль і через те явило ся лише около 200 осіб. Бесїдник говорив близко 2 години, поділивши свій відчит на дві части. По першій частині бесїдник зробив перерву і тоді відбула ся збірка жертв на сибірських засланців. По скінченю відчиту люди звернули ся до п. Гр. Семешка по близші інформациї про те, як можна розвідатись, де перебуває той чи инший засланець, або полонений, як їм можна післати грошї і таке инше. На все те бесїдник подавав докладні відповіди. Задоволені інформаціями люди спокійно розійшли ся, подякувавши бесїдникови.

Ілїодор здержав свій процес.

Сергій Михайлов Трофанов (бувший російський монах Ілїодор), котрий оскаржив був видавництво журналу „Метрополітан", цофнув хвилево свій процес. Кажуть, що причина сього є та, що судові завізвання не можуть бути доручені всїм інтересованим особам.

Самолюбна жінка.

В суді в Монт Вернон, Н. Й., ставили ся до розправи чоловік з жінкою. Жінка оскаржила чоловіка за се, що він її покинув.

„Слухайте, Ерб (се імя чоловіка), — запитав ся судія — коли я відпущу вас відси з відповідною карою, чи ви повернете назад до своєї жінки?"

„Яка-ж се може бути кара для мене? Коли в моїй родині будуть дальше панувати тісамі відносини, що й доси, то я скоро пійду до гробу... Але коли ви зможете переконати мою жінку, щоби вона давала менї тижнево один доляр, то я готов повернути до неї".

На се відізвала ся жінка Ерба: „Бачите, пане судіє, такі є мущини! Відколи ми побрали ся, він все жадає від мене доляра, щоби купити тютюну".

„А розтратить він цїлий доляр на тютюн?" — поспитав судія.

„Нї! Він деколи купує пиво".

„Прошу, пане судіє, — вмішав ся Ерб — чи я не можу дістати одного доляра тижнево? Моя жінка кождого разу бере від мене мою „пейду", а я не дістаю нїчого".

Судія приказав жінцї давати чоловікови одного доляра що тижня і з тим відпустив обоїх домів.

ПОЗІР! БАЙОН, Н. ДЖ. ПОЗІР!

Заходом т-ва „Нова Україна" при співучасти бавонських товариств і братств відограє ДРАМ. КРУЖОК Т-ВА „НОВА УКРАЇНА" драму в 5-ох діях Б. Грінченка

„ЯСНІ ЗОРІ"

В СУБОТУ, 4. ПАДОЛИСТА 1916 Р.

в J. Mydesh Hall, 94 E. 21 St., Bayonne, N. J.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 цент.

Чистий дохід призначений на часопись Українців з Росії.

132-33 КОМІТЕТ.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Заходом Товариств: „Запорожська Січ", „Український Сокіл", „Українські Соколки", ім. М. Січинського і „Українських Соціялістів" (від. 9. Укр. Фед. С. П.) — устроює ся —

КОНЦЕРТ

В ПАМЯТЬ ІВАНА ФРАНКА

В СУБОТУ, ДНЯ 11. ПАДОЛИСТА 1916 Р.

В LUTWIN'S HALL, 152 So. Park St., cor. Front St., Elizabeth, N. J.

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 7-ій ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 50, 35 і 25 ЦЕНТІВ.

Вступне слово на концерті виголосить д. Н. ЦЕГЛИНСЬКИЙ. — Відчит про житє Івана Франка дасть д. О. РЕВЮК. — Дальшу програму концерту виконає гарно вишколений хор під управою д. Г. Климовича.

Українцїв з Елізабет, Н. Дж. і околиці на сей концерт просить прибути

1321135 КОМІТЕТ.

ПРОТОКОЛ

з річного засїдання головного уряду У. Н. Союза відбувшого ся в днях 9, 10. і 11. жовтня 1916 р., в домі У. Н. Союза під числом 83 Ґренд стр., Джерзи Сїти, Н. Дж.

(Дальше).

З черги здавав звіт завідатель друкарнї і видавництва „Свободи", А. Савка, зі свого урядованя за час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р. Його звіт є слїдуючий:

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ЗАРЯДУ ДРУКАРНІ У. Н. СОЮЗА

від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р.

ПРИХОДИ:

Рік 1915.	Жовтень	$2.933.64
	Падолист	5.472.81
	Грудень	5.453.46
Рік 1916.	Січень	3.924.99
	Лютий	3.525.12
	Марець	3.552.24
	Цьвітень	2.742.53
	Май	3.888.24
	Червень	4.571.89
	Липень	3.124.15
	Серпень	5.174.48
	Вересень	5.877.48
	Разом	$50.241.03

РОЗХОДИ:

Рік 1915.	Жовтень	$3.425.92
	Падолист	3.665.03
	Грудень	5.547.16
Рік 1916.	Січень	4.669.24
	Лютий	3.776.29
	Марець	3.440.86
	Цьвітень	4.224.67
	Май	3.901.74
	Червень	4.776.72
	Липень	4.331.71
	Серпень	3.857.17
	Вересень	5.006.28
	Разом	$50.612.79

ПОДРІБНЕ ЗІСТАВЛЕНЄ ПРИХОДІВ

за час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р.

Постоянна передплата на „Свободу"	$13.654.79
За орган від У. Н. Союза	8.756.10
За оголошення від братств і товариств	248.98
За оголошення прив. бізнесові	5.392.92
За друк для У. Н. С., приватних осіб і фірм	12.760.13
За друки для братств і товариств	510.66
За книжки власного і чужого накладу	5.383.59
Надзвичайні приходи як: процент з чекового депозиту, зворот депозитів і звороти видатків У. Н. С.	534.56
Позичка від У. Н. Союза на закупно запасового паперу на „Свободу"	3.000.00
Разом	$50.241.03

ПОДРІБНЕ ЗІСТАВЛЕНЄ РОЗХОДІВ

за час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р.

Рент за льокаль друкарнї У. Н. Союзови	900.00
Асекурація інвентаря від огню і робітників від випадків	385.57
Опіка і чинсне	403.35
3% У. Н. Союзови від вложеного капіталу в друкарнї, за 9 місяців	563.74
Сплата капіталу У. Н. Союзови за 9 місяців	1.450.00
Кошти процесу зі Стефанюком	1.416.52
Офісові видатки як: марки, експреси, кореспонденції до „Свободи", телефон, прибори офісові і т. д.	1.741.51
Електрика і газ	915.56
Направа машин і реставрацїя убікацїй друкарнї	317.60
Капіц, шнур, фарба для ужитку „Свободи"	1.293.28
Папір на „Свободу"	7.990.49
Оплата почти і марки на „Свободу"	3.074.51
Видатки на приватні роботи, як: папір, кліші, переплет і т. п.	6.606.43
Видатки на книжки власного накладу і на закупно книжок чужого накладу до перепродажи	1.950.08
Видатки на закупно інвентаря	3.167.01
Платні редакторів, завідателя і робітників	18.404.14
Разом	$50.612.79

ЗІСТАВЛЕНЄ:

Готівка позістала з днем 30. вересня 1915 р.	$2.563.27
Приход від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р.	50.241.03
Разом	$52.804.30
Розхід від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р.	50.612.79
Готівка з днем 30. вересня 1916 р.	$2.191.51
Депозит в газовій компанії	100.00
Разом	$2.291.51

ПЕРЕГЛЯД ПООДИНОКИХ РАХУНКІВ.

1. Готівка в касї з днем 30. вересня 1916 р.	$2.291.51
2. Вартість цїлого уряджения друкарнї і редакції з днем 31. липня 1914 р.	27.817.48
Закуплено інвентар (за час від 1. серпня 1914 р. до 30. вересня 1915 р.)	3.742.15
Закуплено інвентар (за час від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р.)	3.167.01
Разом	$34.726.64
Процент за зужите матеріялів і машин від 1. серпня 1914 р. до 30. вересня 1916 р.	3.472.66
Вартість цїлого уряджения друкарнї і редакції з днем 30. вересня 1916 р.	$31.253.98
3. Вартість загальна книгарнї ($5.000.00) і бібліотеки ред. ($250.00), разом	5.250.00
4. Запас паперу і инших матеріялів: а) папір на „Свободу"	2.900.00
б) папір на друки видавництва „Просьвіта"	250.00
в) папір на роботи У. Н. С. і приватні	600.00
Загальна вартість паперу	$3.750.00
5. Довжники: а) У. Н. Союз за друки	$423.64
б) „Просьвіта" У. Н. Союза	376.84
в) приватні	1.300.00
Разом	$2.100.48
6. а) Позички від У. Н. Союза на друкарню днем 31. липня 1914 р.	$25.975.57
Сплачено за час від 1. серпня 1914 р. до 30. вересня 1915 р.	675.57
Від 1. жовтня 1915 р. до 30. вересня 1916 р. сплачено	1.450.00
Остає довг з днем 30. вересня 1916 р.	$23.850.00
б) Позичка від У. Н. Союза на закупно паперу на „Свободу"	3.000.00
Разом	$26.850.00

ЗІСТАВЛЕНЄ МАСТКУ:

Стан чинний.	
Готівка	$2.291.51
Уряджене друкарнї (машини і інвентар)	31.253.98
Книгарня і бібліотека редакції	5.250.00
Запас паперу і инших матеріялів	3.750.00
Довжники	2.100.48
Разом	$44.645.97
Стан довжний.	
Позички У. Н. Союза	$26.850.00
Чистий маєток „Свободи"	17.795.97
Разом	$44.645.97

По звіті А. Савка заявив, що є немислимим на будуче висилати чеками У. Н. Союза „Свободу" три рази на тиждень за ті гроші, які „Свобода" за членів отримує, т. є. по $1.20 річно від члена. Се заяву мотивував А. Савка тим, що папір і инші друкарскі матеріяли подорожіли майже о сто процент. Для того п. Савка просить, аби засїдане головного уряду взяло се справу під розвагу і видало відповідне зарядженє.

Після того здавав звіт предсїдатель контрольної комісії, Ю. Павчак, котрий заявив, що звіт А. Савки є правдивий і годить ся вповні з книгами завідателя „Свободи" і з дійсним станом річи. Дальше Ю. Павчак заявив, що завідатель А. Савка сповняв свій уряд дуже совісно, точно і корисно для видавництва „Свободи" хоч уряд завідателя „Свободи" за минулий рік був досить тяжкий з огляду на дорожнїю в друкарських матеріялах. Завідатель А. Савка зумів одначе всї трудности побороти успішно і корисно для інтересованих сторін. За його взірцеве ведене видавництва „Свободи" і щиру працю для організациї належить ся йому повне признанє.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено приняти звіт контрольної комісії в справі завідателя „Свободи" А. Савки з признанем за його труд в його урядованю.

З черги приступлено до дискусії над виданаєм „Свободи", органу У. Н. Союза, на будуче щодо формату і скільки разів на тиждень „Свобода" повинна на будуче виходити.

По довшій і річевій дискусії на поставлене і поперте внесене ухвалено одноголосно, що „Свобода" на будуче має виходити таксамо як і дотепер, т. є. три рази на тиждень, і в тімсамім обемі і форматі, з тим, що засїдане головного уряду має у відповідний спосіб перевести ухвалу, на підставі котрої можна би дати з каси У. Н. Союза, з фонду, котрий до сего надаєть ся, часть фонду на покрите дефіциту, котрий повстає з сего, що члени У. Н. Союза роблять видавництву „Свободи" через бдержуване трох чисел на тиждень.

Над сим, з котрого фонду можна би взяти часть гроший на покрите висше згаданого дефіциту, розвела ся широка дискусія. В дискусії забирали слово всї члени головного уряду.

По довгій і річевій дискусії Н. Павчак поставив ось-таке внесене, поперте С. Мельником:

Ті три центи, котрі члени платять до народного фонду, а котрі екзекутивний комітет У. Н. Союза виплачував доси „Просьвітній Комісії" на видаване книжочок тою-ж комісією, обернути на доповнене дефіциту в „Свободі", робленого через те, що членам висилаєть ся три рази тижнево „Свобода" за $1.20 річно. В заміну за се „Свобода" має відступити на своїх сторінках потрібну скількість місця на друковане того матеріялу, котрий був би друкований в формі просьвітних книжочок, як се було доси, і в той спосіб дати членам тесаме, що перще мали, однак в инший спосіб. Таким чином „Свобода" зможе на будуче виходити так як і доси, а членів не треба буде обтяжувати додатковим податком на видаване „Свободи". З того матеріялу, котрий буде друкований у „Свободі", мають ся зробити відповідну скількість книжочок на розпродаж.

На поставлене і поперте внесене ухвалено голосоване над повисшим внесенем відложити до слїдуючого дня.

По сім головний предсїдатель замкнув засїдане о годині 6-тій вечером, а слїдуюче запоцяв на другий день, о годині 9-тій рано.

(Конець буде).

ХТО З ДЖЕРЗИСИТСЬКИХ УКРАЇНЦІВ хотїв би набути тикетів на представленє „ЯСНІ ЗОРІ", яке відбудеть ся дня 4-го падолиста в Байон, Н. Дж. заходом тов. „Нова Україна", то може їх дістати в адміністрациї „Свободи" вже від тепер.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

УКР. ТОВ. „ПОДІЛЬСЬКА СІЧ" В НЮ ЙОРКУ — устроює —

В СУБОТУ, ДНЯ 4. ПАДОЛИСТА 1916 Р.

B LIBERTY HALL, 255 E. Houston St., New York, N. Y.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 7.30 ВЕЧЕР.

ВСТУП ВІД ОСОБИ 25 ЦЕНТІВ.

Отсим запрошує ся всїх прихильних Українцїв з Ню Йорку і околиці на сей баль. 27,30,32,33

РОДИМЦІ! Третий рік ся грізна війна навістила наш рідний край, тож і ми добре знаємо кілько то наших братів знищує на полї бою, а кілько то з них попадає в російський полон, де терпять нужду і горе в далекім Сибірі.

Укр. Тов. „Подільська Січ" задумало устроїти баль, з котрого часть доходу призначена для полонених Українцїв в Сибірі. Таксамо в день балю буде ся принимати нових членів до тов. „Подільської Січи" без вступного тільки за 50 центів місячної вкладки. Брати недуги, тов. „Подільська Січ" платить 6 долярів тижнево, а в разї смерти 100 долярів. Тож користайте з нагоди яку так скоро не стрінете, а приходїть численно.

Маєте тов. „Подільської Січи" відбувають ся кожної другої суботи по першім, під ч. 134 Е. 7-ма ул. в Ню Йорку. — За добру забаву ручить

КОМІТЕТ!

КОЖДИЙ ВДОВОЛЕНИЙ.

„Кождий є задоволений з Ваших средств. Мій приятель терпів на ревматизм. Замовив я для него Трінера Лїнімент і тепер чує ся здоровим", пише п. Петрих з Морісй, Юта, 25 вер. 1916. Трінера Лїнімент є незрівнаний також на невральгію, звихнене, пухлину і т. п. Ціна 25 і 50 цент. в аптиках, з пересилкою 35ті 60 цент.

Для людий, що терплять з причини перестуди, кашлю, болю горла або дихаваці, найлучшим средством є Трінера Cough Sedative. Ціна таєама.

JOS. TRINER,
1333—39 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill. (Adv.)

ELIAS ROSENTHAL

ЗВІСНИЙ УКРАЇНЦЕМ

АДВОКАТ

В АМЕРИЦІ.

Практикує понад 25 літ в тутешних судах і переповраджує всякі справи з успіхом.

302 Broadway, New York, N. Y.
13th floor —12—

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

РАЗ ЗАМОЧЕНЕ ПИШЕ 600 СЛІВ.

Перо під назвою „One dip write 600 words" є найлїпше зі всїх пер, дотепер уживаних в цїлім сьвітї. Воно є добре до кождої ручки. За одним замоченєм в чорнилї пише 600 слів. Пише дуже красно і не хляпає нїколи, за що ґарантуємо. Одно вистарчить на так догий час як сто (100) звичайних пер. Приглянтесь самі як чистерно воно зроблене і як много принесть користи. Ціна фабрична 15 цент. за одно. Хто хоче купити цїлий тузин (12) в пачці, висилаємо за $1.25, що вистарчить Вам на кільканайцять лїт. Хто поїде по війнї до старого краю, забере їх це з собою. Переконайтесь самі і не відкладайте а зашлїть 15 центів а листі враз з замовленєм на адресу: 126—

ONE DIP PEN CO.,
1750 W. Ohio St., Chicago, Ill.

DOCTOR MULLIN,

СТАРИЙ ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНИЙ СПЕЦІЯЛІСТ 32-44

звісний через 36 лїт. Без згляду що Вам долягає або як довго Ви хорієте—Ви хочете вилїчитись. Старий лїкар підойме Вас лїкати. Коли Ви є до вилїчення, то не тратьте часу і гроша в відіданях старого рутинованого лїкаря, безплатно. — Годинн: від 9. до 8. В неділї: від 10. до 2.

409 FOURTH AVE., PITTSBURGH, PA.

Офіс напротив почти.

ЖМІЧНИК є одним з найлїпших домашних лїків і певним средством проти ревматизма, болїв плечий, колїн і болїв грудий. С помічне на болї голови, на болї суставів у руки і ніг, на легкий паралїж кирку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносїть ся до генерального аґента, заложеного 2-центову марку на відповідь.

MIKE FEDIW,
47 Ridge St., Hastings upon Hudson, N.Y.

РУСИНИ ПІТСБУРГА!

Чи Ви знаєте

ЩО ГРОШІ, ТО СИЛА?

Старайте ся пізнати та пічіть складати свої ощадности в стейтовім банку на розі Ґранд 54-ч CARSON і 14-ої.

Сей банк є одним з найстарших і найпевнїйших банків, що цїлковито забезпечує Ваші ощадности. У нас складають ся гроші ЦЕРКОВНІ, БРАТСЬКІ, СИРІТСЬКІ і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажанє звіт стейтових контрольорів.

Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ, на найлїпші лінії, а ГРОШІ до краю висилаємо по почтовім курсі.

German Savings & Deposit Bank

COR. 14-ої і CARSON STREETS, SOUTH SIDE PITTSBURGH, PA.

И. Е. Рот, пред., А. П. Міллер, кас., Ос. Бучак, урядн. банку.

DR. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE

407 East 58th Street, NEW YORK, N. Y.

Межи 1st Ave і Ave. A.

СТАРОКРАЄВИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ ЛІКАР

Лїчить усю шко всї жолудкові недуги: дерлах, нирок і всї другі внутр шні недуги. Лїчить надаючу і секретні недуги мущин і женщин. Щепленє проти сифілїса і рівні инші операції великим рутиною лїчера на матери, рани на ноги, лиці, всї секретні викиди, як також дитинні недуги. Лїкар говорить по українськи і сам виробляє лїки.

Офіс отворений від 9-рано до 8 вечером, як також в неділї і сьвята. Хто не може прийти нехай пише до нас. —79—

ХОРІ ЛЮДИ!

Чи не стратили Ви терпеливости, заждати вашій недузї.

З дня на день з року на рік відвідю лїкарські услуги Українцям. Представте собі сильки хорих я уже вилїчив та скільки хорих я уримсиив житє. Коли Вам житє надоїло задля тривалих лїкарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровя стало погіршуєть, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам щиросердно даром порадить, що Вам робити, аби Вам жите оздоровити і пояснить Вам о вашій недузї. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: ослаблене, тропоне кровя, недуги жолудка, серця легких і т. д. 113—128—

Недуги полові і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лїкар посїдає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Розсилаю також мои книжки. Не відкладайте на завтра а сейчас приходїть до знаного мого

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Години приймать: від 10. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 1. полудни.

140 EAST 22 ST, N.Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ. БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИЙ КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

ЧЕКАЙТЕ! ЧЕКАЙТЕ! ЧЕКАЙТЕ!

Не кулїйте звичайних годинників, доки не побачите сих чудових річий, що сьвітять в ночи, які послужать Вам не тільки для вигоди, на тільки для прикраси хати, але можуть бути непереможною памятию, чи тут в Америці чи в рідім краю. Сї річи счудують кождого, хто їх тільки побачить.

1) Погляньте на сей стінний годинник, чи не гарний? А кромі сего є він так зроблений, що все в темноті сьвітить. Тоцо маєте в зимні ночи ставати що хвиля і глядати за сьвітлом, щоби побачити, котра година, коли Ви тілько глянете і побачите, кілько ще часу маєте до сплати, тому подумайте, чи се невигідна річ мати такий годинник, що все в темноті сьвітить, кидучусь ся раз на 8 днів, можна класти на столі, комоді або вішати на стіні.

На короткий час зниженимську ціну сего годинника на $7.50

Тепер погляньте на будильник, котрий є гарно зроблений, має сильно здзвонюючий дзвінок, є модний і ґарантований на довгі літа, сьвітить є темноті як і стінний.

Ціна тільки $2.25

Відтак для Вашої вигоди, маєте тут кешенкелї годинник в гарній нікелевій справі з машинерією, маргулюваною щоби мінути і годинник, такий на довгі літа. Зроблений як і посередні, що можна видїти годинн в темноті. Ціна... $3.25

Для скраси Вашої хати мусите мати сей хрест, який є дуже гарно зроблений і образ Ісуса Христа ясніє в темнотї, як би осьвічений сьвітлом. Ціна... $1.75

Ми певні, що хто побачить сї річи у Вас, сейчас схоче їх мати, позаяк се все є так гарно і сильно зроблене, що сьвітло нїколи не зужиється ся. — Витніть се оголошенє і напишіть вільно і чого хочете, памятайте, що нїчо не ризикуєте, ми висилемо Вам до оглядини і як Вам сподобає ся, то заплатите, а нї то звертете на наш кошт. — Пишіть зараз на адресу: 29—38

UNION WATCH CO., 670 N. Carpenter St., Dept. 115, Chicago Ill.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧЕКАЮТЬ ДОБРОЇ НАГОДИ. 134—

Закупном доброго грамофона з правдивими українськими рекордами по дешевшій звертайтесь тілько до нас.

ДАМО ВАМ ДАРОМ 20 українських пісень, 1000 голок і альбом

ГРАМОФОН ТІЛЬКИ ЗА $20.00

З ҐАРАНТІЄЮ НА 10 ЛІТ.

Пришліть три доляри задатку, решту гроший заплатите по отриманю товару. Грамофон з великою трубою, позолоченими берегами; механізм грамофона доброї конструкції, можна закручувати підчас грачи. Чудна мельодія. Грає на всїх рекордах. Дуже взучно і верно. Відає всї голоси і тони музики, яку чуєте гірнко і ясно. Місцевих людий просимо зайти до нашого магазину, який є отворений від 9. год. рано до 10. год. вечером, також і в неділю. Місцевим людям продаємо на місячні сплати. Бо-гатий катальоґ музичних інструментів висилаємо на жадане. Замовлєнє висилайте на адресу: GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 GRAND STREET, D. Sv. NEW YORK, N. Y.

ЧИ ВИ ЄЩЕ ТОГО НЕ ЗНАЄТЕ?

що Ви повинні купувати лїкери там, ДЕ ВИ МОЖЕТЕ ЗА МАЛІ ГРОШІ ДІСТАТИ ЯК НАЙЛУЧШІ ТОВАРИ. — Є тільки одно таке місце в Америці, добре знана гуртовна спродажа лїкерів БРЕМАН І ОСҐУТ в Пітсбурґу, Па.

Перечитайте уважно слїдуючий спис цїн:

1-літна біла або червоне Б.&О. житнївка, за ґальон	$1.75
5-літна біла або червона Б.&О. житнївка, за ґальон	$2.00
7-літна біла або червона Б.&О. житнївка, за ґальон	$2.50
10-літна біла або червона Б.&О. житнївка, за ґальон	$3.00
12-літна біла або червона Б.&О. житнївка, за ґальон	$3.50
Правдива добра Горівчиця за ґальон	$2.00 до $5.00
Тінкта, можна Слївовіця, за ґальон	$2.50 до $5.00
Ківець або Грушник, за ґальон	$2.50, $3.00, $3.50
Конак, за ґальон	$2.50 до $5.00
Добре біле або червоне столове вино, за ґальон	від $1.00 з гору
Солодкий конак, за ґальон	$2.50 до $4.00
Чорний ром, за ґальон	$2.00 до $4.00
Правдиви ямайець (Беровичка), за ґальон	$2.50, $3.00, $3.50, $4.00 і $5.00
Алькоголь, за ґальон	$3.00 і $4.00

Оплачуємо почту від замовлень 5-долярових і висше на просторі межи Ню Йорком і Шікаґом.

ГРОШІ ВИСИЛАЙТЕ В РЕДЖІСТРОВАНІМ ЛИСТІ І ПОЧТОВИМ АБО ЕКСПРЕСОВИМ МОНЕ-ОРДЕРОМ. КУПУЮЧИ ВІД НАС, ЗАОЩАДИТЕ ГРОШІ, ПОЗАЯК МИ НЕ ЗАТРУДНЮЄМО АҐЕНТІВ. МОЖЕТЕ ПИСАТИ ДО НАС ПО УКРАЇНСЬКИ.

BREMAN & OSGOOD,
112 FULLERTON ST., PITTSBURGH, PA.

ЙОСИФ П. ПАЛЬ, український управитель.

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ.
АМАТОРСЬКИЙ КРУЖОК „БОЯН" ВІДОГРАЄ ПРЕДСТАВЛЕНЄ
„СВАТАНЄ НА ГОНЧАРЯВЦІ"
(комічну оперету в 3-ох діях Гр. Квітки)
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 5. ПАДОЛИСТА 1916 Р.
в гали Івана Станціка, 205 Іст 115-та ул., Кенсінґтон, Іл.
ДІЄві ОСОБИ:
Пронів Шкурат, обиватель зза Лопані.....п. К. Сенчук
Одарка, його мінка .....п-ні К. Новосадова
Уляна, їх дочка .....п-ні Ю. Шустакевичева
Олексій, крепак .....п. Н. Козак
Павло Кандзюба, обиватель зза Харкова.....
.....п. Р. Краківський
Стецько, його син .....п. М. Костюк
Осип Сокуря, одставний салдат .....п. І. Аґраршків
Тамішо, обиватель з Заліївки .....п. В. Гавришків
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 7.30 ВЕЧЕРОМ.
ЦІНИ МІСЦЬ: 50, 35 і 25 ЦНТ.
Дохід на „Українську Народну Церкву".
По представленю забава з танцями.
Орхестра М .НОВОСАДА. 132

ШІКАҐО, ІЛЛ.
Заходом шікаґовського Окружного Комітету Федерації Українців, при співпучи всіх шікаґовських і доколичних товариств, відбуде ся
ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ
в гали Крехняка, ріг ул. Нобел і Гурон, Шікаґо, Іл.
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 5. ПАДОЛИСТА 1916 Р.
о 2-ій год. пополудни.
На вічу будуть промовляти слідуючі бесідники:
Пані Е. СТРУТИНСЬКА, ДР. К. БІЛИК, о. Н. СТРУТИНСЬКИЙ і д. М. ДУРДЕЛА.
Др. В. Сіменович отворить віче, а при кінци виголосить відповідну бесіду при розвиненю прапора і абиваню цьвяшків. 132
За Окружний Комітет Федерації Українців в Шікаґо:
Др. В. Сіменович, голова; М. Дурдела, секретар.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.
ЗАХОДОМ ВІД. 29. У. Ф. СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ відограсть велике представленє
БОРЦІ ЗА МРІЇ
(Каїн і Авель)
(драма в 4-ох діях Ів. Тогобочного)
В СУБОТУ, ДНЯ 4. ПАДОЛИСТА 1916 Р.
в литовській тали, 575 Джосеф Аве., Рочестер, Н. Й.
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 7.30 ВЕЧЕРОМ.
ВСТУП 25 ЦЕНТІВ.
132-33

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщене, а за дальші поміщеня по 1 цент. за слово за кождочасне поміщене. — Оголошень женитьби не приймаєсь.

В сій рубриці поміщуйте слідуючі оголошеня: Коли хочете відшукати своїх свояків, кралинів або товаришів. — Коли шукаєте заняти. — Коли бажаєте, щоб хтось дописс Вам, де ще добре робота.—Коли потребуєте аґентів до поширеня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до праці в бучерні, ґросерні, готели або на фарму.—Коли шукаєте спільників до бизнесу.—Коли шукаєте дяко-учителів і учителів музики.—Коли маєте хату або фарму на продаж.—Коли маєте хату або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж ніясь річи.—Коли пошукуєте людей на мешканє з харчом.—Коли продаєте сей бизнес або хочете купити чи обміняшись з ким.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

Пошукую свого шваґра СТЕФАНА КРУПНИЦЬКОГО і ІВАНА ГУМЕНЮКА з Богатковець, пов. Підгайці. Хто би о них знав, або вони самі, нехай зголосить ся на адресу: I. Wasylyszyn, Box 3, Yukon, W. Va. 30-32

Пошукую МАРІЮ ВІЦИК з Добромиля, яка до недавна перебувала на Мерідзед Евс, Пітсбурґ, Па. Хто подасть мені її теперішну адресу дістане нагороду. Stephen Stulborn, 313 Helen St., McKees Rocks, Pa. 30-32

Пошукую ІВАНА КРЕКУЛЯКА з Кутів, село Долина, пов. Косів і ПРОЦЯ ПОПЕЛЮКА, з села Ґебин, пов. Косів, Гал. Оба мають перебувати в Ню Йорку. Прошу їх о скоре листовне зголошенє на адресу: George Petruszczuk, clo „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 32

ПОРУЧАЮ ШАНОВНИМ РОДИМЦЯМ дешеву ґросерню, де дістанете печива, а також уголь ріжного рода, як честнут, $7.65, звичайне $7.40 і грубе $6.15. Услуга гречна і добра. Geo. H. Skromak, 419 Hudson Ave., Rochester, N. Y. 32ч

Пошукую мого шваґра КІНДРАТА ГОЛУБА, котрий перебував в Фол Ривер, Масс. Хто би о нім знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Семен Мигаль, 307 Bond St., Elizabethport, N. J. 32-33

ІВАН УЗДЕЙЧИК з Янковець п. Ліско в Галичині, находячий ся в російскім полоні, пошукує Андрія Удейчика з тоїж місцевости і Богдана Станислава з Безмікови Долішної, котрі в 1913 р. були (перший) в Філядельфії-Манюнґ, (другий) в Карнеґі, і просить їх о матеріяльну поміч на адресу: Воєнноплінний Іван Удейчик, Парацкий Завод, Губернія Казань, Росія.

КИРИЛО СТАХІВ з Колиндян, штабсбахмайстер 13 под. ул., находячий ся в російскім полоні, в критичнім положеню, пошукує своїх братів: Павла, Федя і Василя Стахів і просить о їх адреси і матеріяльну поміч на адресу: Воєнноплінний Кирил Стахів, штабсбахмайстер 13 под. ул., Парацкий Завод, 3. Гота, Губернія Казань, Росія.

КОНКУРС — ПАРОХІЯ Рожд. Пр. Богор. в Шікаґо, Іл. пошукує дяко-учителя. Услівя: провадити хор і устроювати представленя театральні. Платня $40, помешканє і доходи церковні. Голосити ся на адресу: Rev. Vl. Obuszkewicz, 4952 So. Paulina St., Chicago, Ill. 30-32

НЕБУВАЛА СПОСІБНІСТЬ. Тано на спродаж фамільний дім, з 6 кімнатами, гарно уряджений і в дуже добрім положеню, бо тілько один блок від стациї елевейтру. Спродає ся з причини переїзду властителя. Ціна приступна. Зголошеня слати на адресу: John Rutnicky, 235 Potter Ave., Astoria L. I. N. Y. 31-32

ПОТРІБНО ДІВЧАТ І ХЛОПЦІВ до легкої фабричної роботи. Голоситись під адресу: American Foil Co., 617 East 18th St., New York, N. Y. 31-32

ДО ВИНАЙМУ З ВЕЛИКІ КІМНАТИ і тойлет. 7 до 8 долярів місячно. Близько кари. Голоситись до сторожа дому під ч. 260-262 Seigel St., Brooklyn, N. Y. 31-33

Геркімерська Парохія подає до загального відома, що має добрий дзвін на продаж. Котрий з чости, що має добрий дзвін на продаж. Котрий з Парохій потребує дзвона просить ся зголосити до секретаря парохіяльного ді. М. Дмитрова, 317 Кінґ ул., Геркімер, Н. Й. 31-33

ФОНОҐРАФ з многими гарними рекордами, який коштував $40.00 продать сейчас за $15.00. Все в найліпшім стані. Адреса: 218 E. 5th Street, Room 1, дзвінок ч. 1, New York, N. Y. 28-55

Вечірний і денний КУРС АНАЛЬФАБЕТІВ! Старокраєний професор отворив новий курс Анальфабетів з доброю методою, в короткім часі научити читати і писати по українськи. Проте обовязком кождого Українця є, наклонити і заохотити неумійучих читати, щоби вони мимо їх старшого віку користали з нагоди та записували ся на наш курс. За скоре вивченє ручимо! Приймаємо мущин і женщин до 40 літ. На щоденний курс обовязаний кождий посилати свої діти, де вони научать ся читати і писати в своїй рідній мові. Зголошувати ся вечером від год. 5-тої. 3-тий фльор фронт, 1750 W. Ohio St., Chicago, Ill. 264-38

ДИПЛОМОВАНА УЧИТЕЛЬКА З КРАЮ і слухачка нюйорського університету учить анґлійского язика та приготовляє до іспитів до одержаня американських ґромажанських паперів. Підготовляє також до шкіл промислових: технічних, механічних і торговельних. Уформації устні або писемні удїлює: 07—
M. SCHWARTZ, 168 E. 89th St., New York, N. Y.. Tel. Lenox 5096

Др. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.
ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ-З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУДІ, НИРКИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ВСЇ СЕКРЕТНІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПІШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.
DR. JOHN SMITH. Jr.,
327 E. 17 Street, New York, N. Y.
Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділї і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.
Телефон: Stuyvesant 4493. 86—

ЛЮДИ — приходіть по роботу в фабрики, фарми, ресторанах, готелях, зелізницях, цеґольнях, доґонах, стайнях і т. и. Приведіть своїх приятелів. — COMMERCIAL AGENCY, 28 Montgomery St., JERSEY CITY, N. J

НА ПРОДАЖ РЕСТАВРАНТ, де знаходять ся Українці, Поляки і другі Славяне. Шість літ на місци. Видає 150 обідів денно. Досконало уряджена. Ціна дуже приступна. Теперішний властитель має другий бизнес і тому сей продає. Голоситись лише листовно до: 31-33
CHARLES WALTER, 134 E. 15th St., New York, N. Y.

Винаходи подасьо до ОПАТЕНТОВАНЯ, належитість нашу зберігаємо в случаю відминеня патенту. Книжочка з описом як патентувати, „ЩО ВИНАХОДИТИ" як і порада патентова ДАРОМ. ВАШИНГТОН і місцеве Патентового Уряду. Нашим костюмерам помагаємо продавати опатентовані винаходи. Пишіть в своїй мові до: AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICE, 305 Barrister Bldg., Washington, D. C. 32ч

ДАРОМ ВИШЛЕМО КОЖДОМУ ВОСЕМУ МАПУ ГАЛИЧИНИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ ХТО ПОДАСТЬ НАМ 5 ДОБРИХ АДРЕСІВ СВОЇХ ЗНАКОМИХ. НА ПЕРЕСИЛКУ ЗАЛУЧІТЬ 5 В 2 СТЕМПСАХ—ПИШІТЬ ЩЕ НИНІ ДО: 31—
UKRAINSKA KNYHARNIA
34 East 7th Street, New York N. Y.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ

ПЕРША УКРАЇНСЬКА КОСТЮМЕРІЯ
Поставив великий склад першорядних народних гуслик українських і чимало ріжа добрих костюмів як такиж потрібні прибори до характеризовини осіб, як: перуки, вуса, ся, бороди, кусь, шапки і т. п. Ціни ті виняткова на дуже низьких цінах. В нюйорських околицях убираємо і характеризуємо аматорів відповідно до роль грачних на сцені. При замовленях треба прислати спис осіб і потрібних річий. Замовленя треба присилати що найменше 8 днів перед представленем на адресу:
Mrs. E. UHORCHAK, 310 2nd Street, Jersey City, N. J.

КОЖДИЙ сьвідомий Українець повинен мати в своїй хаті портрети великих українських мужів як: Т. Шевченка, Ів. Франка, М. Грушевського, М. Павлика, Б. Жепьмицького, І. Мазепи і ін. Котляревського Величина 16х20 цалів, ціна $0 зот. за один. Книжки до читаня, молитвенники, кобзарі і всякого рода календарі. Катальоґ висилаємо даром. Пишіть на адресу: 75—
RUSKA KNYHARNIA IM. T. SZEWCZENKA
168 E. 4th St., New York, N. Y.

РУСКИЙ БАЗАР
МАЄ НА СКЛАДІ ВЕЛИКИ ВИБІР **ВЗОРІВ ДО ВИШИВАНЯ**
Книжка № 2-ий коштує 75 цент., № 3-ий 40 цент.; № 5-ий 50 цент.; № 8-ий 35 цент.
Виробленою таком гердини з нораликів до годинників з ґербом України, ціна одного ґердана з меньших нораликів $2.50. Січовий з золотим ґачком $3.00. Маємо до продажи нораликів у всяких кольорах, ціна 25 цент. за одну бонь. Адресуйте:
RUSKIJ BAZAR, 168 E. 4th Street, New York, N. Y.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!
Перша і найбільша УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЛЯ має на складі великий вибір всяких українських книжок ріжного змісту а також великий вибір календарів сеґорічних з описами з поля війни по 50 і 60 цент. — Кромі книгарні маємо великий склад годинників, ґрамофонів, бритв а також музичних інструментів. Пишіть по наші 2 катальоґи і вишлемо марки на пересилку. 15ч857
UKRAINSKA TORHOWLA,
1926 W. Huron St., Dep. 10, Chicago, Ill.

ЕВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА.
Хочете знати поступ всіх війск в страшній европейській війні, мати перед собою ширші відомости кождоденного руху, який є означений лініями в кольорах на малих ясіх воюючих країв, то пришліть 35 центів почтовими стемпсами, а ми вишлемо Вам книгу „НАЙНОВІШІ БОЄВІ ЛІНІЇ" — 11 цалів широку і 14 довгу (12 більших мап з поля европейскої війни) і богато інформаций що, котра держава має війний виград на грание війни. Кромі сего вишлемо Вам в додатку книжочку „Сітізен", в якій містить ся питаня і відповіди при діставаню ґромажанських паперів в нашій і анґлійській мові і ширші поясненя американської конституциї. Ґромажським клюбам дасмо 50% опусту. Пишіть на адресу: 127ч33
RUSKA KNYHARNIA,
Box 163, Yonkers, N. Y.

ДАРОМ вишлемо кождому нашу Великий Ілюстрований Катальоґ всяких річий як годинників, бритв, ґрамофонів і инших цікавих річий. Посідаємо також великий вибір книжок історичних, гумористичних, байок, слізжаників і многих инших. Потребуємо великє число аґентів до розпродажи наших товарів. Дасмо добрий заробок. Залучіть 2-центову марку на пересилку катальоґа. Пишіть на адресу: 15ч857
UKRAINSKA TORHOWLA,
1926 W. Huron St., Dep. 4, Chicago, Ill.

$49.00 ЗА ПАРЦЕЛЮ ПІД БУДОВУ ХАТИ В ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Легкі сплати. Безплатна прогулька на місце. Землі положені близько фабрик, шкіл і костелів. Титул власности ґарантований. Голосіть ся або пишіть по інформації на адресу: HARRISON, 132 Nassau St., Room 305, New York, N. Y. 13ч32

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! Свій до свого! Хто ще не отримав КАТАЛЬОҐА № 2, то нехай нині пише за ним. У нім є найновійші книжки просьвітні, наукові, історичні, набожні, театральні і ноти; ґрамофони, годинники, бритви, машини до писаня і богато инших цікавих річий. Залучіть кілька марок на пересилку великого катальоґа. 46—
UKRAINSKA KNYHARNIA,
981 W. Erie St., Dept. II, Chicago, Ill.

MAIL ORDER HOUSE СКЛАД ПИВА, ГОРІВКИ, ВИНА, ЛІКЕРІВ КРАСВИС І ІМПОРТОВАНИХ, НА ВЕСІЛЯ, БАЛІ, ЗАБАВИ. СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА. ВИСИЛАЄ ДО ВСІХ СТЕЙТІВ. ОБСЛУГА ТОЧНА. ПИШІТЬ ПО ЦІННИКИ. 47—
M. PETROWSKY, Family Liquor Store, 1500 S. 3 d St., St Louis, Mo.

ВІЙНА! ВІЙНА!

Чи хочете бачити як виглядає теперішна европейська війна? Чи хочете бачити як відбувають ся найбільші боротьби в Галичині, Росії, Франції і Турччині? Чи Ви хочете бачити як воюють цепелїни у воздусї а субмарини на моря.
То всьо можете побачити у себе в дома і то дуже таним коштом!
На дних ми отримали велику сількість воєнних образків по СТЕРЕОСКОПІЗ знятих з поля битви. Сей Стереоскоп який тут бачите побільшує образки до природної величини, представляє комов би живі особи. Кошту лише 75 цент., I. II. і III. серія, то с 75 воєнних образків за $1.00. 128—
До образків серія Ґуса Христа за.....35 цент.
25 образків подорож довкола сьвіта за.....35 цент.
25 образків подорож по великих містах заир. за 35 цент.
Хто витне се оголошенє і пришле замовленє в протягу часу, той дістане дві воєнні мапи даром, які є дуже потрібні кождому під сю пору. Пишіть ще нині:
UKRAJINSKYJ BAZAR,
34 East 7th St., New York, N. Y.

СМЕРТЬ ТЮТЮНОВИ!
В 48 ГОДИНАХ ПЕРЕСТАНЕШ КУРИТИ. 32ч
Пробуючи самому відучитись курити, не зробиш сего нікли; і мамучиш себе тілько, зіпсуєш собі нерви і все на даром. Лучше сам не пробуй. Нехай тютюн тебе сам покине; а покине тебе, брате, скоро лише будеш у стані. Пишіть TOBACCO REDEEMER після наших інструкцій. Не робить ріжниці, чи ти є налоговий курець ОДИН МІСЯЦЬ чи 50 ЛІТ, як богато ти куриш, або що ти уживаєш, чи ЦИГАРИ, ЦИГАРЕТКИ, ФАЙКУ, ТЮТЮН, CHEW або SNUFF TOBACCO REDEEMER вилічить тебе, відкине від тебе налог куриня в 48-ох годинах. По першім замитю його, ти почуєш зміну, тютюн тебе стане смердїти, відлетить тобі охота куреня, нема чи довго чекати на часа, коли в 48-ох годинах ти будеш вільний. TOBACCO REDEEMER є радикальне средство на відзвичаєнє куреня. Коли умієш після наших інструкцій тих ліків, не будеш нічим в своїм житю мав охоти до куреня, навіть гадка тебе не збере; се успокоїть тобі нерви і будеш ся чув з кождим днем лучше. Ціна у нас тілько $6.00. Єсли ти, брате, є невільником того проклятого тютюну, а хочеш скоро знайти дорогу (48 годин) покинути його, нехай не стоїть на дорозі тобі $6.00. Вони стануть загородою, шитуром перед пропастию. Тих $6.00 відкупить тебе від страшного налогу, від сего смердячого обійма. Подумай собі брате, кілько то гроша ти пускаєш з димом даром, а то непотрібно, коли можна обійтись без него і не робити з себе комина, не тратя собі самого в вогнищу, не пускати з димом гірко запрацьованого гроша. Куренє є найбільшим ворогом нашого житя, а позбутись можна його тілько через умітє кілька разів (в 48 годинах) TOBACCO REDEEMER після наших вказівок і кинеш куриня на все. Єсли тобі в 48 годинах не відкине охоти до куреня, не $5.00 а $50.00 дамо тобі, за яку наша фірма ґарантує. СХАМЕНИСЬ, не впадай в дальші сухоти, не кашляй більше, не пускай гроша з димом, не жени себе в гріб сам, не відкидай, а витни себе з гріб сам, не відкидай, а витни

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.
Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті під нашою дирекцією; спорядна, цікава і корисна; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛОМ. Адресуйте: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 East 14th Street, New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

ВЕЛИКА ОФЕРТА ЧЕРЕЗ СЕЙ МІСЯЦЬ
5.75 Срібний годинник з подвійними ковертами, срібна ланцюжка неновтерпіє і завсігди має свою вартість. З 15 камінями і чисто нікелевою машиною, дуже міцний. С він гарно різьблений, малий і плоский, дуже вигідний, так що кождому подобасть ся. Сей годинник не пізнить на добу ані одної секунди. Годинники з ціх уживають на найбільше кондуктори на зелїзницях, бо вони є найліпші. Годинники ті продають ра $12.00 а у нас можете дістати по фабричній ціні у-ра $5.75. Не вистарайте ані одного цента, тільки витніть се оголошенє і вишлїть нам, а ми вишлемо годинник з ґаранциєю, а гроші за годинник заложите нам тоді, як листар вам його доручить. Наколи би він Вам непободав ся або не був таки, як ми тут описали, вернемо Вам ваші гроші з коштами. Пишіть зараз на адресу: 129ч—
WARRANTED WATCH CO.,
1926 W. Huron St., Dep. C, Chicago, Ill.

DR. KOLER
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)
Dr. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 18 літ досьвіду у лїченю недуг приватних мущин і женщин. Лічить: затроєнє крови, ґуплавиці, нервів у мущин, всякі уплави мочового проводу, лишеї, виходи скірні, сверблячку, шкіроцвіт, недуги міхура і инші, по-ходячі з нечистоти крови або блудів молодости. Голосіть ся особисто: почтою не лічу. 119—
Години приняття: від 9-ої рано до 8-ої веч. В неділї до 2-ої.

ОДИНОКА ХРИСТІЯНСЬКА ШКОЛА ШОФЕРСТВА.
КУРС $10
Тепер платити більше? Чому маєте бути невільниками в шапах, майнах або готелях, коли можете стати собі босом і заробляти по 125 тиждневно? Українці фахові робітники заробляють о 50% більше. Ми вивчимо Вас на фахового механіка, щоби і Ви заробляли о 50% більше як тепер. Наша школа має найлїпше і найбільше заосмотрене в сім обслугу в Америці. Се є одинока школа, в якій учать шоферства і репорвання на всяких автомобілях, як Chalmer's, Buick, Cadillac, „Hudson Super Six", 1916-1917 модель. Вчимо в українській мові. Також стараємось о посади. Карт і мешанє для українців дармо. Ґарантуємо студентам дипльоми і стейтовий лайсенс. Огляньте нашу школу і самі оцінїть. Памятайте: Сей до свого! Уважайте на нашу адресу:
ARENA AUTO SCHOOL, 210 W. 50th St., (коло Бродвею) NEW YORK, N. Y.
Безплатні інструкції механізму для шоферських студентів — се доказ користи, які дає наша школа. Незабудьте зайти вперед до нас. 119—

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.
Доктор Васерман, який лічить успішно хороби жолудка, кишок, серця, утроби і нерок, ревматизм, секретні недуги і всї хороби крови і скірні вилічить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи. Хоробу матиці лічить без операції.
Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя хороби. Він також уживає X-Ray машини яка є необхідна для лікаря. Перша візита у нього за даромо тому, щоби переконати чи можна вилічити чи ні, позаяк невилічимої хороби він неберезь лічити.
Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.
Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. пол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лічу. Можете говорити по українськи.

Просимо ПРОЧИТАТИ Просимо!
Чи хотіли би Ви ліпше жити? Чи хотіли би Ви лекше працювати? Заробляти більше гроший? НЕ ВЖЕЖ ЩО ТАК!
Всї ті Ваші бажаня сповнять ся, як Ви будете знати анґлійский язик. Подивіть на свої знакомих, говорячих по анґлійськи, як їм все є доступне. Вони читають анґлійскі ґазети, ходять до театрів, вітвирають торговлї і все понимають. Чи Ви не хотіли би стати такими? Коли Ви слабо або і зовсім не знаєте анґлійської мови, то не марнуйте ані зайвої часу, а таки сьогодня пишіть до нас лист і залучіть 10 центів грішми або, марками, а ми вишлемо Вам пробну лекцію і покажемо Вам як ми ґарантуємо вивчити Вас в трох місяцях говорити, читати і писати по анґлійськи за незначайно малою оплатою. Учащати до сеї школи не запишо. Ми учимо заочно. Лекції висилаємо почтою до всїх країв Америки. Тисячі людий повічинали сю школу і тепер вони дякують нам. Те саме зробите і Ви. — Адресуйте: 19—
AMERICAN PREPARATORY SCHOOL, 525 W. 47th Street, New York City.

РУСЬКИЙ І ПОЛЬСЬКИЙ АДВОКАТ І НОТАР з довголїтною практикою перепроваджує всїлякі справи цивільні та карні з найліпшими висліданми.
JOSEPH HELLER, 132 Nassau St., Room 510, New York, N. Y.
Години урядові: від 9-ої рано до 6. вечер
Адреса:
Для убогих порада безплатна в своїм мешканю під ч. 168 East 89th St., близько 3-ої евеню, L стація від 7-ої до 10-ої вечер. 53—

Перед ужитєм. По ужитю.
ПОЗІР! НОВІСТЬ! Тисячі дївчат, жонщин, молодець і мущин завдячують свою повну, гладку і румяну церу „КРЕМОВИ МОЛОДОСТИ" а особливо вилїченє зморщень, весняних, знаків по віспі, прищів, чирачів, лишаїв, дуплевих шкірн, червоности твари і носа, відмороженя ух і всїх прочих нечистостий і недуг шкіри, лиця, рук, шиї і кождого члена тїла. ГАРАНТУЄМО, що хто тільки тиме сего чудесного средства, мусить ся позбути сих страшних долегливостий. Ціна слоїка разом з пересилкою лише ОДНОГО ДОЛЯРА. 129ч—
D. WROBLEWSKI Co., 196 E. 4th St., Dept. 50, New York, N. Y.

ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ! Постановлюємо-випродати велике число СВЕТРІВ протягом сего місяця ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ. Светер, октрий коштує $7.09, у нас можете дістати протягом сего місяця лише за $4.50. Светри сї є чисто воєнні, дуже сильно зроблені і гарно вилїчені і гладкої форми, як тут Вам представляємо. Нумер I. є плоский, з низьким конирем, а нумер II. є з високим гарним конирем, який особливо хоронить Вас шию а також уши від морозу. Вони є в трохи кольорах, то є сині, зелені і темно-брунатні. Посідаємо також БЛЕНЕТИ до накриваня, також воєнні і дуже грубі. Поодиноки перич, наколи сей бленьket оріс Вас майже таксамо як і перчик. Він є досить великий, бо обнимає 66х80 цалів, а важить 5 фунтів. Вони є в кольорах: білім, синім і жовтім і ин. ЦІНА НЕЗВИЧАЙНО НИЗЬКА, БО ЛИШЕ $3.95. Хто замовить светер і бленьket дістане тих дві річи за $6.00. Єгрший не зложите нїх згори, лише пришлїть до нас $1.00 задатку, а решту доплатите аж при відбираню товару. Вдовлоєнє ґарантуємо або звертаємо гроші. Товар висилаємо того самого дня, в якім замовленє отримаємо. При замовленю належить подати звичайну міру, то значить який розмір ви носите і написати докладно, який светер вдасте і якого кольору, а певно будете вдоволені. Користайте з нагоди, бо ціна така низька є лише через той місяць. Пишіть сейчас до: 264—
UNION CLOTHING CO., 951 W. Erie St., Dept. 24, CHICAGO, ILL.

Панове Секретарі і Урядники Товариств і Братств!
ВАМ БЕЗПЕРЕЧНО ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.
І тому коли Вашє Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то звертіть ся до нас з замовленєм.
ST. NICHOLAS CE CATH SOCIETY PASSAIC N.J.
МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ. А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ ЯК ДЕИНДЕ. - - - - -
Як звісно, що кожде Товариство чи Братство потребує всє до публичних виступів чи то до походу, паради, чи на пікніки і прогульки або на инші урочистости виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами та в шапках. — Просимо щиро всїх Українців удавитись до нас з повним довірєм, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми удїлимо Вам всякіх інформацій і вишлемо Вам сейчас наш катальоґ з взірцями і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:
EAGLE REGALIA CO.,
115 Nassau St., New York, N. Y.

Веселе для старих і молодих!
„ВЕСЕЛІ ВІРШІ Степана Руданського"
про Мужиків, Козаків, Попів, Кєсьондзів, Ляхів, Москалїв, Жидів і Циганів.
Книжочка обнимає 209 віршів на 282 сторонах друку.
Ціна з пересилкою 55 центів.
Замовленя і гроші посилайте до:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

КОЖДИЙ ЧЛЕН У. НАР. СОЮЗА АБО ПЕРЕДПЛАТНИК „СВОБОДИ"
якби приніс 10 адресів своїх знакомих, до котрих „Свобода" не приходить, а хотіли би „Свободу" читати, отримає ДАРОМ
ГАРНУ КНИЖОЧКУ
Присилайте адреси до:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА,
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

випозичає перичі на весїля, хрестини, і всякі другі забави.
115 Ave. A., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 2568.

ПРЕКРАСНА МАТЕРІЯ НА БЛЮЗКИ ЗОВСІМ ДАРОМ.
Щоби запізнати жіночтво з нашими силкними товарами, ми рішили роздати 800 матерій на блюзки з прегарно гафтованим передом шовковим, по 4 штуки для кождої особи ЗОВСІМ ДАРОМ. Ви не заплатите ані цента. Се не є жадне ошуство, і ми додержимо те, що обіцюємо. Одиаи, ми ставляємо певні услівя, які є легкі до виповненя. Напишіть до нас сейчас, а одержите що матерію на пекно. Подайте лише свою міру на адресу:
DIM TORHOWELNYJ, 401 Broadway, Dep. S., NEW YORK CITY. 32-4

DR. RICHTER'S Pain-Expeller.
найуспішнїйший лік проти РЕВМАТИЗМА, БОЛЇВ, ПАРАЛЇЖА, СУСТАВІВ І МЯЗІВ.
Оригінальні пачки мають опакованє як побіч подано.
Не беріть пачок, які не мають на собі Т. торговельної марки якоря.
Фляшочки по 25 і 50 центів в аптиках і просто від фірми.
F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., NEW YORK, N. Y.

SANTAL CAPSULES MIDY
МОЧОЄІ ВІДХОДИ
реґулює в 24 годинах
Кожда ґалка має назвиско MIDY
Уважайте відробів.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

ХРЕСТ.

Один цар прикликав до себе своїх міністрів і сказав:

— Минає пятьдесять літ, від коли засів я на престолі. Богато води потекло за той час у море, богато листя осипало ся з дерев, богато людий вродило ся і вмерло. Хочу, щоби піддані мої не забували нинішної хвилї. Виберіть найгідніших між ними, най на них упаде моя ласка!

Задумали ся міністри, бо не могли рішити ся, кого їм упоминути, але цар наглив, отже найстарший з них виступив наперед і сказав:

— Найдостойнійший пане! Знаю одного чоловіка, що родив ся тоді, коли ти на голову вкладав царський вінець. Видно, що хвиля була благословенна, бо він з бідного чоловіка став великим богатирем. Його кораблї плавають нині від одного берега океану до другого, в його робітнях працюють тисячі рук, а імя його додає блеску промислови нашої великої держави. Думаю, що не помилю ся, коли предложу його до відзнаки.

— Добре — відповів, не надумуючи ся, цар — дістане золоту звізду, бо сьвітив для других приміром, до чого дійти може навіть найбіднїйший з моїх підданих. Говоріть дальше!

— Я — промовив другий міністер — знаю старого вояка, що бував у всїх війнах, які ти, милостивий царю, провадив зі своїми ворогами. Він нині постарів ся, оглух і ледви сунає ногами, а прецінь заєдно мріє об тім, щоби умерти не в ліжку, а в якійсь великій битві за цїсаря і вітчину.

Понурив голову цар, як би перед ним лежали всї, у війнах упавші жовніри, зітхнув і промовив ласкаво:

— Дати йому бриляпти до мого ордеру. Вони горять, як огонь і блищать, мов слези. Гарні, хоч безужиточні... Люблю старих вояків. Не штука бути хоробрим, коли хто має лїт двайцять чотири. А дотого, ті сїдоголові льви нагадують менї мої власні юнацькі лїта... Говоріть дальше!

По черзї приступив третий міністер і сказав:

— Звертаю твою увагу, милостивий володарю, на одного з урядників. Він почував службу тоді, коли весь край празнував велике сьвято твого вінчаня. Був гордий на те, служив пильно, ревно і щиро. Нинї се один з перших достойників в державі і один з найвірнїйших слуг твого дому.

— Знаю, про кого думаєш — відповів цар. — Той чоловік справдї дуже привязаний до мене, отже дати йому ленту мого найвисшого ордеру.

Так перейшли вони богато що найдостойнїйших людий, на котрих, мов сонце на деякі квіти у лїсї, мало власти сяєво царської власти, а коли цар поспитав:

— Чи вже всї? — Виступив наймолодший з міністрів і промовив несьміло:

— Не гнївай ся, мій царю і пане, коли зверну твоє милостиве око на чоловіка зовсїм иншої вдачі і инших заслуг. Він пише вірші. Родина нарікає, що не робить більше поплатного дїла, критики острять собі зуби на його творах, суспільність дивить ся на него, мов на дивака і навіть власна жінка не розуміє його. А він пише. Сам жиє в нуждї, а лишає скарби, з котрих колись користати-муть люди. Кождий з нас завдячує його віршам неодну гарну хвилину, а йому жиєть ся погано.

Задумав ся цар, похитав головою і сказав коротко:

— Дати тому чоловікови — хрест!

Др. КАРЛО ГРАФ з Галичини.
Найстарший Українсько-Польський спеціяліст в Нью Йорку. Лічить спеціяльно недуги мущин, женщин і дїтий.
Год. офісові щоденно від 5. пол. до 8. вечер.—В недїлї від 3. пол. до 6. веч.
DOWNTOWN АДРЕСА:
Dr. C. B. GRAF, 55 St. Mark's Place, (Між 8-ою ул. і 1-ою і 2-ою авенюї) New York, N. Y.
Дає відповіди на листи. 130—

ЕКСТРА! ВІЙНА! ЕКСТРА!
Посьлухайте, що Вам скажемо. При помочи сего апарату можете урядити собі театр в своїй власній хатї. Можете показати, як провадить ся теперішна війна в Европі, можете показувати ріжні образцї будьто релїгійного змісту, будьто любовні, сумні і веселі. Тодо маєте ходити до театру, коли таким чином можете свою і своїх знакомих приємно забавити у власній хатї. Подумайте тільки як їх здивуєте і зацікавите, коли загасите в хатї сьвітло, а запалите в тім апаратї лампу, заложите образок і на стїнї або полотнї зачнуть показувати ся ріжні образцї, як би живі.
Кождий певно здумає ся, коли побачить боротьби Нїмцїв з Французами, а Москалів з Австрійцями. Знищені, збурені і попалені села і міста, бої в окопах, канонаду, машинові кріси і гадючих мовників. Можете показати Англійцїв, Турків, козаків, богато воєводцїв, зепелїни, лїтаки, воєнні кораблї, субмарини і т. д.
Кромі сего можете показати образцї релїгійного змісту, як: Рождество, страсти і смерть Ісуса Христа, сцени з старого і нового завіту, як також родовиці, стшиї, весїлї і богато почуваючих.
Нівної науки до сего не потреба, бо і мала дитина може показувати образцї на сїм апаратї. Непотрібно також електричного осьвітлення. Лямпу і все потрібне даємо разом з апаратом. Даємо також даром 75 образцїв ріжного рода, а коли хотїлибисте мати більше образцїв, то дістанете їх все у нас по 3 цит. від штуки, а маємо більше як 1000 родів.
Деинде мусїли би Ви заплатити за се найменьше 10 долярів і то без образцїв, у нас дістанете те все за $5.25.
Памятайте, що тут маєте користь і розривку, забавите себе і знакомих, приємно перебудете довгі зимові вечері, можете видїти богато цїкавих і поучаючих річий, тому не чекайте, а пишіть сейчас за сим апаратом. Не жадаємо гроший з гори, анї нїякого задатку, пришлїть тільки свою точну адресу, а заплатите тодї, як Вам те все принесуть до хати. 132
WAR PICTURE CO., 1035 W. Huron St., Dept. K. Chicago, Ill.

ROBERT LEWIN & COMPANY,
14 Smithfield Street, Dept. L. Pittsburgh, Pa.
Напротив „Мононґагела Гаус".
ЗАЛОЖЕНА РОКУ 1872, ПЕРЕД ЗВИШ 43 РОКАМИ.
Стара славна фірма, де кождого добре обслужать. Найлучшої якости горівки, вина, лїкери, розчиси і др., по найнизших цїнах. Замовте собі на пробу, а ручимо, що будете вдоволені. Пишіть за цїнником. Ми Вам сейчас вишлемо, як тільки його зажадаєте.
Тут подаємо деякі цїни товарів найлучшої якости, з яких Ви певно будете вдоволені:

	ЗА ГАЛЬОН			
Добра стара червона або біла горівка	$1.50	2.00	2.50	3.00
Арак		2.00	2.50	
Добрий старий темний рум		2.00	2.50	3.00
Торжавиця			2.50	3.00
Добра расковиця або анижівка	1.50	2.00	2.50	
Бровниця		2.00	2.50	
Сильний алькоголь	3.00	3.50	4.00	
Угорська сливовиця			2.50	3.00
Добра стара бренді			2.50	3.00
Бренди (з яблок або бросквинь)			2.50	3.00
Добре старе вино (старе)	1.50	2.00	2.50	
Др. Алтерс гірке вино			2.50	

Памятайте, що ми оплачуємо експрес або фрейт від всїх замовлень на $5.00 або висше. Вишліть гроші на моноордер, в редиґстрованім листї або чек. Хочемо, щобисьте тільки раз спробували а ручимо, що будете нашими сталими костумером. Замовляя висилайте на поясню подану адресу.
544— ІВАН ГОРНЯК, управитель чужинецького департаменту.

R. J. Glick АГЕНТ АСЕНУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.
Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA.

МОДНІ УБРАННЯ
Чи хочете виглядати добре і вбрати ся добре за менші гроші? То прийдіть і купіть в нашім складі, а заощадите процент дрібничкової продажі. Зайдіть і оглянете також наш спеціяльний департамент одежи, де є велика спільність ріжних убрань і райнкоатів. Ми робимо убрання на замовлене. Наш склад є отворений кождого дня, а в суботу і недїлю аж до 10-ої годинн. 117-66
Маємо також 500 ярдів сукна зі старокрасних фарбованих товарів.
S. LEVINE,
469-471 Clinton Ave., N. Rochester, N. Y.

Dr. JULIUS MARTINSON
ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ЛІКАР,
УКІНЧИВШИЙ НАУКИ В УНІВЕРС. РОСІЇ І НІМЕЧЧИНИ, СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ.
Лічить успішно всякі недуги мущин і женщин, має звазну клієнтелю між Українцями і радо удїляє всякі поради устно і на листові запити.
Години офісові: від 8-10 рано, від 12.30-1.30 в пол. і від 6-8 вечер. В недїлї: від 8-10 рано і від 1-2 попол.
295 E. 10th St., NEW YORK, N. Y.
слїдуючий дім рога Ave. A.

ДО ЗАГАЛУ УКРАЇНЦІВ!
Низше підписана новозорганізована українська фірма продає по дуже низькій цїнї
КОНЦЕРТОВІ ҐРАМОФОНИ
найновійшого системи. Ґварантовані на 10 лїт. Грає як найделїкатнїйші скрипки, голос чистий і дзвінкий. Цїна лише $36.00 а деякі по других торговлях беруть по $45.00 і $50.00. Тої самої системи, лише троха меньший ґрамофон по $25.50, є продавані деинде $35.00 і висше. Отсю оферту даємо лише нашим людям, щоби розголосити наш інтерес. Купіть сейчас, бо вкоротці цїна підскочить о много висше. Замовляйте поки час. При замовленю вишлїть $3.00 на пересилку, а решту при відборі. Коли би се не було правдою, то ми гроші звертаємо Вам сейчас. 131-33
ПОСПІШТЬ, НЕ ЧЕКАЙТЕ, З НАГОДИ КОРИСТАЙТЕ!
Адреса:
UKRAINIAN HOME,
1437 W. Erie St., Chicago, Ill.

ДО ХОРИХ РУСИНІВ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!
Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю
поручає всїм терпячим Русинам, так мущинам як женщинам свої успішні лїкарські услуги.
ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, СТРУТУРУ АБО ЗВУЖЕНЄ МОЧЕВОГО КАНАЛУ, НЕДУГИ ВЕНЕРИЧНІ, ЯК РІВНОЖ ВСЇЛЯКІ НАСЛІДКИ ТАЙНИХ НЕДУГ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОСНЯ КРОВИ І Т. Д.
Докоює всякі найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно же на прогулянку при помочи спеціяліста з Відня.
Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу в дістане совісну і безплатну пораду.
На відповідь залучить почт. марку.
Dr. B. HOHENBERG.
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Dr. J. SPILLINGER
153 E. 18th St., New York, N. Y.
при стації елевейтра 3-ої авенї і субвею.

Др. І. Спіллінґер
Порада і оглядини ДАРОМ.
Застарілі хороби можна вилїчити без умита затроюючих лїкарств при помочи електрики. Рівнож в богато случаях, що давнїйше вилїчали операції, можна вилїчити ся о много лучше тим самим способом, без умита ножа. 119—
Маю також машину, за помочию котрої можу бачити нутро людського тїла і пізнати причини хороби, а другою машиною можу впровадити струю електричну до тїла і вбити зараз-таки бактерії, які є причиною всїх недомагань. Та метода лїчення є не тільки нешкідливою але і приємною для пацієнта.
Години офісові: в понедїлок, середу і пятницю від 9. до 12. рано. Ві второк, четвер і суботу від 9. рано до 8. веч. В недїлю від 9. до 11. рано.

МАГНЕТИЧНИЙ МАСАЖ на всїлякі болї уважаєсь нинї за одиноку успішну і добру методу при лїченю. Ручне натирає після медичних правил має неоцїнимо вартість. Ми дали многі докази другим і доказемо се й Вам. Придїть переконатись. 27-39
THOS. G. DISANTI
ENNA LEONARD } 43 Clinton Street, Newark, N. J.
Години офісові: від 2-ої до 7.30 веч. Замкнено в недїлї і понедїлки.

ZIRA
WONDERFULLY GREAT
CIGARETTES
Лїпший тютюн зробив їх загально звісними
МОЖЕТЕ КУПИТИ
лїпшого сорта циґаретки за 5 центів - ZIRA.
НАЙЛЕКШІ циґаретки
ZIRA CIGARETTES 5 CENTS

МЕДИЧНА ПОРАДА.

Вожди одного індійського племени застрашені зростаючою слабостию їх людий скликали були раду, однак без нїякого висліду. Нараз старий досьвідчений вожд, відкрив їм певне цїнне і рідке лїчниче зілє.

Індіяни придивались новою надією і почали скоро і з трудом вишукувати се чудове зілє.

З великою радостию і урочистостию та під старанним доглядом мудрого вожда вони сперепарували сей чудовий лїк.

Ся медичина привернула Індіянам здоровлє, щастє і фізичну силу.

На щастє ми дізнались про сей лїк і радо поручаємо кужно його нашим приятелям, які бажають бути в добрім здоровлю, уживати щастя і і добробуту. Що ви молодїєте — се сейчас почуєте. Коли терпите на загальне ослабленє тїла, брак апетиту, недомагане жолудка, недоровність, видте слабу і нечисту кров, брак волї, полове ослабленє, ми радимо Вам уживати сей чудовий лїк РОБІНОЛЯ. Одну таку бутельку можете замовити впрост у:

ROBINOLA MEDICAL LABORATORY,
897 Woodward Ave., Dept. 3, Detroit, Mich.

Медичні поради даєсь ДАРОМ. Пишіть до нашого Медичного Відділу.

PERFECTION SMOKELESS OIL HEATERS
ОЩАДНЕ ГОЛЕНЄ.
Наколи наступить нагло зміна воздуха і Ви схочете розпалити піч углем, Ви напевно перестудите ся, хиба—
Хиба Ви сподївали ся сего і купили Perfection огрівач. Се є найлучше і найтаньший спосіб нагоди. Сервить нагоду власне тодї, коли немаєте певні, а потребуєте тепла. Огріє спальню, купальню і їдальню.
Гарний, мощний, легкий до заладення і чищеня. Недорогий і можливий. Легкий до перенесеня як кошик. Уживають його в більше як 2.000.000 домах.
Глядїть за ним в Вашім департаментарім сліпі або в достависи мебля або зелїза.
Найкориснїйше уживати Aladdin Security Oil.
STANDARD OIL COMPANY
Newark, N. J. New Jersey